

Un gen literar de succes: bible-fiction

Termenul este nou, dar genul literar este vechi

Probabil unii se întreaba ce să fie acest termen nastrusnic, pe când alții mai obișnuiți cu neologismele deduc că acest termen a fost compus într-un mod asemanător cu binecunoscutul science-fiction. Adică, dacă science-fiction înseamnă un gen literar care cuprinde ficțiuni nascocite pornind de la anumite realități științifice, bible-fiction trebuie să cuprindă ficțiuni nascocite pornind de la texte biblice. După cum science-fiction poate să se departeze mai mult sau mai puțin de realitățile științifice, iar unele dintre cele prezentate science-fiction sunt în mod clar imposibile, fiind contrare legilor fizicii, tot așa bible-fiction se poate departa mai mult sau mai puțin de spiritul Bibliei. Înșă, dacă în genul science-fiction se pot găsi destul de multe idei care au ajutat la dezvoltarea ulterioară a tehnologiei, în schimb, în domeniul spiritual nascocirile omenesti sunt daunatoare pentru că omul nu are cum să îmbunătățească ceea ce a făcut Dumnezeu de la început (v. 1 Ioan). Dacă science-fiction se poate spune că a apărut ca gen literar cam prin secolul al nouăsprezecelea, când știința ajunsese să fie privită a fiind ceva deosebit de important pentru civilizație, în schimb ceea ce am putea numi bible-fiction exista ca gen literar cam de când se acorda importanța textelor scripturii.

Nu s-ar putea oare încadra în ceea ce am desemna ca bible-fiction ceea ce apostolul Pavel numea “mituri și genealogii fără sfârșit” sau “mituri lumesti și babesti” sau “mituri iudaice și porunci ale oamenilor”? (v. 1 Timotei 1.4, 4.7, Tit 1.14) Din context se înțelege că erau diferite speculații pe marginea evangheliei propovăduite de apostoli, unele având o tentă populară, eventual specifică poporului respectiv, iar altele având o tentă iudaică, fiind mai apropiate de religia și tradițiile iudaice. Nu s-ar putea încadra în genul bible-fiction învățăturile pe care le dădeau rabinii muștrăți de Domnul Isus că desființau cuvântul lui Dumnezeu pentru tradiția lor (v. Matei 15.1-9, Marcu 7.1-13)?

Și sunt chiar scrieri vechi cunoscute care s-ar putea încadra în acest gen literar. De exemplu ceea ce se numește Cartea lui Enoh, despre care cercetătorii sunt de acord că este de o vechime foarte mare, dar nu pot spune exact de când datează. Despre Enoh ni se spune că “Enoh a umblat cu Dumnezeu, și nu a mai fost pentru că l-a luat Dumnezeu”. Să fi scris el o carte? Și, dacă el a scris o carte, să fi luat Noe cu el în corabie acea carte? Și, dacă acea carte exista în vremea lui Moise, atunci cum se face că Moise nu a pomenit nimic despre ea în cartile Bibliei pe care le-a scris cu mâna lui? Această carte spune multe lucruri despre îngeri și misiunile lor și despre neascultarea și răzvrătirea unora dintre ei. Dar câtă încredere se cuvine să avem în ceea ce spune ea? Nu cumva acordându-i mai multă importanță decât se cuvine am ajunge la acea închinare la îngeri în legătura cu care apostolul Pavel îi avertizează pe coloseni că risca să-i facă să piardă premiul pentru că i-ar face să se preocupe cu lucruri zadarnice nascocite de gândirea carnii, ajungând astfel să nu se mai tina “de Capul, din care tot trupul, hrănit și strans unit prin încheieturi și legături, crește cu creșterea de la Dumnezeu”? (v. Coloseni 2.18-19)

Mai sunt si alte scrieri vechi, cum ar fi Cartea lui Iasar (Cartea dreptului), mentionata in Iosua 10.13 si 2 Samuel 1.18 si ceea ce se numeste "Cartea Cronicilor imparatilor lui Israel" (v. 2 Imparati, unde aceasta este mentionata in mai multe randuri). Si mai sunt si renumitele "scrieri apocrife", pe care unii le leaga in acelasi volum cu cartile canonice ale Bibliei. Toate acestea sunt materiale tocmai bune pentru tot felul de speculatii si de invataturi care se abat de la spiritul Scripturii.

Deci, iata ca folosind un termen nou, inventat, dorim de fapt sa atragem atentia asupra unui fenomen foarte vechi, care a aparut imediat dupa primele comunicari ale lui Dumnezeu catre om. Nu a venit Satan sa-i vorbeasca lui Adam cand era in gradina Edenului tocmai pentru a-l face sa nu mai creada ceea ce ii spusese Dumnezeu si sa calce singura interdictie pe care i-o daduse Dumnezeu? Dupa acest model, imediat dupa ce Dumnezeu i-a mai transmis cate ceva omului, Satan a venit sa-i propuna omului ceva diferit de ceea ce i-a spus Dumnezeu. Putem observa ca, de-a lungul istoriei omenirii, dupa fiecare noua revelatie data de Dumnezeu a intervenit lucrarea lui Satan pentru a perverti adevarul descoperit si a-i impiedica pe oameni sa se bucure de acel adevar traind in lumina lui. Din aceasta istorie vom selecta doar cateva momente care speram sa fie suficiente, pe de-o parte pentru a arata deosebirea dintre ceea ce este crestianismul biblic si diferite invataturi care se zic crestine, si, pe de alta parte pentru a-i sensibiliza pe credinciosii care citesc aceasta scriere cu privire la acest pericol mereu prezent si pentru a le sugera modalitati prin care, prin rugaciune si indrumati de Duhul Sfânt vor putea evita sa se lase condusi pe cai gresite prin intermediul unor invataturi false cuprinse in acest gen literar pe care l-am numit bible-fiction. Nu consideram ca ar fi cazul sa facem un studiu exhaustiv deoarece acesta ar cere un efort extrem de mare, pentru ca varietatea mijloacelor folosite de Satan este atat de mare incat studiul lor poate cu usurinta ocupa o intreaga viata de om, ceea ce ar fi exact ce doreste vrajmasul: ca omul sa se ocupe cu orice, numai cu Cuvantul lui Dumnezeu nu.

Cum a ajuns acest gen literar sa fie popular in lumea crestina

Cum anume a aparut acest gen literar? A aparut deoarece aceia care nu L-au primit din toata inima pe Hristos si nu sunt dintre cei "nascuti nu din sange, nici din voia carni, nici din voia omului, ci din Dumnezeu" nu gasesc nici o placere in cuvantul curat al lui Dumnezeu si au nevoie de fel de inventii care se pot incadra in ceea ce am numit bible-fiction. Nu spune oare apostolul Pavel ca "omul natural nu primeste lucrurile Duhului lui Dumnezeu"? (v. 1 Corinteni 2.9-16) Ori, pe terenul crestian, printre cei care marturisesc numele lui Hristos, sunt si oameni care nu sunt nascuti din nou, iar aceia cauta cu totul altceva decat cuvantul lui Dumnezeu si doresc "o evanghelie diferita" (v. Galateni 1.6-7). Acest gen de oameni au existat chiar de la inceput, inca din vremea apostolilor. Exemplul cel mai cunoscut in acest sens este Simon vrajitorul, care a marturisit credinta in Hristos, dar mai tarziu, prin aceea ca a dorit sa castige cu bani darul Duhului Sfânt, a aratat clar ca nu avea inima "dreapta inaintea Domnului". si acesta este doar unul care s-a dat in vileag, dar cu siguranta, chiar din primele zile au fost mai multi care s-au strecurat printre cei credinciosi fara a avea adevarata credinta. Doar ce altceva vrea sa spuna parabola cu vrajmasul care a semanat neghina? (v. Matei 13.25-31) si nu le-a

spus oare apostolul Pavel batranilor din Efes ca “dintre voi insiva se vor ridica oameni vorbind lucruri stricate ca sa-i atraga pe ucenici dupa ei” (v. Fapte 20.28-33)? Adica unii dintre cei care nu sunt nascuti din nou aveau sa ajunga chiar sa aiba pozitii chiar printre batranii adunarii. Si daca Domnul a permis ca asemenea manifestari sa apara, ce-i drept la inceput extrem de rar, inca din vremea cand apostolii erau pe pamant angajati in lucrare, aceasta este pentru ca noi sa fim preveniti chiar de apostoli, care in mod clar erau plini de Duh Sfânt, cu privire la ravagiile pe care aveau sa le faca acest gen de oameni. Iar, dupa plecarea de pe pamant a apostolilor, in perioada pe care apostolul Pavel o desemneaza ca “zilele din urma”, nemaifiind prezenta autoritatea apostolica, acei oameni au putut sa-si desfasoare activitatea fara a mai intampina obstacole de netrecut.

In sfera larga a marturiei crestine sunt, pe de-o parte, un numar mare de oameni relativ simpli care nu sunt cu adevarat credinciosi, despre apostolul Pavel ii spune lui Timotei spune ca “nu vor suporta invatatura sanatoasa, ci, dorind sa-si desfateze urechile, isi vor strange o multime de invatatori dupa poftetele lor; si isi vor intoarce urechea de la adevar si se vor abate spre basme”, iar pe de alta parte, un numar relativ mic de oameni abili, avand capacitati intelectuale deosebite, care raspund cererii acelei multimi de oameni si le ofera ceea ce le face placere, obtinand in schimb cel putin glorie lumeasca daca nu si avantaje materiale.

Deci asa a ajuns ca, pe terenul crestin sa se bucure de mare popularitate un gen literatura care se abate de la ceea ce este pur scripturistic, gen pe care noi l-am numit bible-fiction.

De la folclor la literatura culta

Pe terenul crestin exista o multime de mituri, legende, traditii si obiceiuri a caror origine se pierde in negura vremii si ai caror autori nu sunt cunoscuti. Acestea pot fi incluse in ceea ce s-ar numi “folclor crestin”. Si in acest domeniu exista extrem de multe variatiuni, mergand pana la traditii specifice unei anumite zone geografice sau chiar specifice unui anume sat. Sunt lucruri care au rezultat din amestecul cu crestinismul al unor traditii pagane specifice poporului sau din transferul pe terenul crestin al unor lucruri din religia iudaica.

Cine mai poate spune oare de cand si de la cine provine credinta ca prin botez, cel care este botezat capata cumva o viata noua? A ceea ca daca un copil se intampla sa moara la scurt timp dupa nastere fara a fi botezat, atunci el este pierdut? Aceasta aproape ca echivaleaza nasterea din nou mentionata de Domnul Isus in capitolul al treilea din evanghelia dupa Ioan cu botezul in apa aplicat de un preot. Cumva ca si cum apa aceea l-ar curati pe om de pacate. Si in temeiul acestei idei unii oameni maturi amanau botezul pana atunci cand simteau ca se apropie clipa mortii, aparent facandu-si socoteala ca, pana sa se boteze ei mai pot pacatui, pentru ca apoi botezul ii va curati de pacate, si, daca mor la scurt timp dupa botez, nu vor mai avea cand sa mai comita alte pacate, asa ca vor muri curati si vor scapa de iad. Asa s-ar parea ca a fost cazul cu Imparatul Constantin, care a fost botezat foarte tarziu dupa ce a marturisit credinta crestina.

Cat de corect sa fie aceasta? Putem oare echivala nasterea din nou cu acest botez cu apa? Sa zicem ca am spune ca este tot una si ca acela care este botezat cu apa fiind copil chiar ar ajunge sa fie, cum spune evanghelia dupa Ioan, "nascut din apa si din Duh" (v. 3.5, ca doar acolo este mentionata apa, nu-i asa?) si asa "poate intra in imparatia lui Dumnezeu". Dar si Stalin si Hitler au fost botezati cu apa. Si, de asemenea, trebuie ca au fost botezati cu apa si criminali ca Jack Spintecatorul. Sa credem oare ca acel botez ar fi posibil sa fie ceea ce voia sa spuna Domnul Isus cand zicea "nascut din apa si din Duh". Apa este prezenta in mod evident. Dar Duhul? As zice ca nu este deloc evident ca ar fi prezent, iar istoria arata, in foarte multe cazuri, ca aceia care au fost botezati cu apa nu au avut catusi de putin Duhul lui Dumnezeu. Altfel cum s-ar explica atat de multe atrocitati comise de cei botezati cu apa? Sigur nu este posibil ca cineva nascut "din Dumnezeu" (Ioan 1.13) sa comita crime condamnate de intreaga omenire. Deci rezulta ca este cu neputinta ca acest botez cu apa sa fie tot una cu nasterea din nou. Bine, dar atunci ce este acel botez cu apa, la care, dupa cum vedem chiar din zilele apostolilor, trebuie sa fie supus orice om pentru a deveni crestin? Este un ceremonial prin care cineva trece pe terenul larg al marturiei crestine. In 1 Corinteni 10, apostolul scria: "toti au fost botezati pentru Moise in nor si in mare", si apoi "totusi cei mai multi dintre ei nu l-au placut lui Dumnezeu, pentru ca au fost ucisi in pustiu. Si acestea au devenit pilde pentru noi..." Deci, dupa cum trecand prin Marea Rosie evreii marturiseau ca mergeau spre tara promisa de Dumnezeu – aceasta fiind ceea ce apostolul numeste botezul pentru Moise (pentru ca in limba greaca a Noului Testament botez inseamna cufundare) -, tot asa cel care este botezat cu botezul crestin este angajat pe o cale pe care Isus este marturisit ca Mantuitor si Domn, pe o cale care are ca finalitate a fi in eternitate in prezenta lui Isus ca om glorificat. Dar, dupa cum multi din cei care au trecut prin Marea Rosie s-au aratat apoi necredinciosi, tot asa multi care sunt botezati se arata apoi necredinciosi. Atunci, cineva ar putea spune: "Da, sigur ca foarte multi din cei care sunt botezati in pruncie se arata mai tarziu necredinciosi, pentru ca un copil foarte mic nu pricepe nimic si nu poate avea credinta, dar altfel stau lucrurile cu cineva care se boteaza la varsta adulta". Da? Si atunci cum ramane cu exemplul lui Simon vrajitorul, care a fost botezat chiar de apostoli? Nu demonstreaza aceasta suficient de clar ca, indiferent la ce varsta se boteaza cineva, botezul cu apa nu este nicidecum o garantie ca acela care se boteaza este nascut din nou?

Si atunci, (ca sa nu-l lasam pe cititor numai cu o prezentare partii negative) ce sa insemne expresia "nascut din apa si din Duh"? Apa este simbolul Cuvantului lui Dumnezeu. Astfel, gasim, de exemplu expresia "spalarea cu apa, prin Cuvant". Deci nasterea din nou este lucrarea Duhului lui Dumnezeu, care aplica cuvantul lui Dumnezeu, iar acesta, dupa cum pune textul din Ioan 3, este un proces tainic: "vantul sufla incotro vrea si-i auzi vuietul, dar nu stii de unde vine si unde se duce: tot asa este oricine este nascut din Duhul". Si ce alta imagine simbolica decat cea a apei poate fi mai potrivita pentru Cuvantul lui Dumnezeu? Doar apa este aceea care, pe de-o parte spala, iar pe de alta parte intretine viata, pentru ca fara apa viata este imposibila.

Nu ne propunem sa mergem mai departe cu subiectul cu privire la botez, care de-a lungul istoriei crestinismului a dus la foarte multe dispute. Consideram ca atat este suficient pentru a arata cum nascocirile oamenilor s-au amestecat din cele mai vechi timpuri chiar in cele mai insemnate aspecte ale vietii crestine si cum un folclor crestin a ajuns sa fie luat de foarte multi oameni ca fiind un adevar indiscutabil, cu toate ca este o invatatura care se abate de la Scriptura. Iar in ceea ce priveste

nasterea din nou, avem convingerea, potrivit Scripturii, ca aceasta are loc prin lucrarea tainica a Duhului Sfânt, prin care omul ajunge sa creada in Isus Fiul lui Dumnezeu si sa aiba viata eterna (v. Ioan 3.16, 5.24).

In timp, s-a ajuns ca anumiti oameni deosebiti sa sistematizeze acest folclor si sa-l adapteze cat au putut ei mai bine unor invataturi din Scriptura. Acestia sunt numiti "parintii bisericii". Pentru biserica răsăriteana printre parinti se numara Vasile (aprox. 329-379), Atanasie (aprox. 296-373) si Ioan Hrisostom (347-407), iar in biserica catolica sunt socotiti parinti Ambrozie (340-397), Ieronim (347-420) si Sfântul Grigore cel Mare (540-604). Nu putem judeca credinta acestor oameni deosebiti, dar putem constata clar ca invaturile pe care le-au sistematizat ei nu sunt in acord cu Noul Testament. Apostolul Pavel spunea "Domnul ii cunoaste pe cei care sunt ai sai" (1 Timotei 2.19), asa ca nu se cuvine in nici un caz ca, in temeiul faptului ca scrierile lor nu sunt in acord cu invatatura lasata de apostoli in Noul Testament, sa tragem concluzia ca ei nu ar fi credinciosi scumpi Domnului.

Nu ne-am propus sa facem un studiu sistematic al scrierilor "parintilor", nici un fel de istorie a literaturii crestine, ci doar sa punctam cateva momente mai importante din aceasta istorie. In acest sens consideram ca se cuvine sa mentionam o capodopera a genului care este tradusa in cele mai multe limbi si chiar si in zilele noastre este inca printre cele mai cunoscute de public. Este vorba despre "Imitarea lui Hristos" (Imitatio Christi) a lui Thomas a Kempis.

Intai sa vedem contextul istoric in care a aparut aceasta scriere. A fost scrisa in limba latina aproximativ intre 1418 si 1427, adica la aproape cincizeci de ani dupa John Wycliffe, care a fost primul care a sustinut argumentat si sistematic faptul ca painea si vinul folosite in liturghia catolica nu pot fi transformate in mod "magic" de catre preoti in trupul lui Hristos si sangele Lui, asa cum pretinde clerul catolic; si apoi era la numai cativa ani dupa ce Jan Huss a fost ars pe rug pentru ca sustinea "erezile lui Wycliffe". Sa fi fost cumva scrisa la comanda sau cumva autorul si-a propus de la-nceput scopul de a-l combate pe Wycliffe prezentand o alta invatatura tocmai pentru a acoperi lipsa in biserica catolica a unei invataturi sistematice prin care sa fie a aparata credinta catolica? Sau sa fi fost scrisa dintr-o credinta sincera? Ar fi hazardat sa facem afirmatii de un fel sau de altul, si, dupa cum am spus, nu avem nici un fel de competente pentru a aprecia credinta calugarului german Thomas din Kempen, care a scris aceasta carte celebra. In schimb putem aprecia ceea ce a scris el.

Lucrarea fiind intr-adevar o capodopera, exprima anumite idei perfect valabile si pe care nici un crestin nu le poate contesta. Nu este doar Hristos omul desavarsit, despre care glasul din cer a marturisit: "Acesta este Fiul Meu Preaiubit, in care Imi gasesc placerea" (v. Matei 3.17, 17.5, Luca 3.22, 9.35)? Si nu spunea apostolul Pavel "Fiti imitatorii mei, cum si eu sunt al lui Hristos"? Nu se cuvine deci ca orice credincios care marturisesti numele Lui sa fie un imitator al Lui? Ba da. Dar numai un credincios nascut din nou si condus de Duhul Sfânt poate intelege bine in ce sens sa se manifeste aceasta imitatie. In schimb, Thomas Kempis propune o cale aparent rezonabila, care insa difera in mai multe privinte de ceea ce gasim in scriptura. Chiar de la-nceput el cauta sa impuna un regulament de viata spunand: "cel care vrea cu adevarat sa inteleaga si sa guste cuvintele lui Hristos, va trebui, tocmai de aceea, sa-si randuiasca cu sarguinta intreaga viata dupa pildele vietii Domnului". Suna frumos, dar cum adica? Poate cineva sa-si randuiasca viata dupa exemplele omului perfect, ale Fiului lui Dumnezeu, care a vindecat boli incurabile, a inviat morti, a mers pe apa

si a potolit furtuna? Sigur ca nici un om cu mintea intreaga nu poate gandi asaceva. Raman in schimb aspectele legate de smerenie, de a nu umbla dupa gloria lumii si dupa ceea ce pretuiesc oamenii lumii, care sunt mult accentuate de scriitor.

Apoi, imediat dupa aceea, scriitorul abordeaza subiectul cunoasterii, cu privire la care el spune: “cu cat vei sti mai mult, cu atat mai aspru vei fi judecat daca viata pe care o duci nu va fi la inaltime” si “teme-te pentru tot ce ti-a fost dat sa cunosti”. Aceasta este un indemn implicit ca omul sa se fereasca de a cerceta pentru a cunoaste. Oare Dumnezeu de ce i-a dat Dumnezeu omului o minte daca nu pentru a cerceta si a cunoaste? Nu pot afirma cu certitudine care a fost intentia autorului, dar aceste cuvinte par a avea intentia sa-l faca pe acela care le ia ca regula de viata sa se fereasca sa mai cunoasca ceva de groaza ca acele cunostinte vor face ca el sa fie judecat mai aspru. Sigur ca mai multa cunostinta implica responsabilitati mai mari, in sensul ca omul se cuvine sa traiasca in lumina adevarurilor pe care le cunoaste. Dar este oare potrivit ca omul sa fuga de aceste responsabilitati? Cum se potriveste aceasta cu dorintele exprimate de apostolul Pavel: “sa-l cunosc pe El si puterea invierii Lui si comuniunea suferintelor lui” (Filipeni 3.10). Sau cu faptul ca “unuia i se da, prin Duhul (evident este vorba de Duhul lui Dumnezeu!), cuvânt de intelepciune; si altuia cuvânt de cunostinta, potrivit aceluiași Duh” (1 Corinteni 12.8). Sau: “El a stralucit in inimile noastre pentru a da lumina cunostintei gloriei lui Dumnezeu pe fata lui Isus Hristos” (2 Corinteni 4.6). Sau: “Dumnezeul Domnului nostru Isus Hristos, Tatal gloriei, sa va dea duh de intelepciune si de descoperire in cunoasterea Lui...” (v. Efeseni 1.18-23). si dorinta apostolului Pavel credinciosi era: “sa fiti umpluti de cunostinta voii Lui, in orice intelepciune si pricepere spirituala”. Acestea ar fi numai cateva versete care arata clar ca un credincios nu trebuie sa se teama de cunostinta, ci ca se cuvine sa se preocupe mai mult cu cunoasterea lui Hristos, Fiul lui Dumnezeu, omul inaltat in glorie. In schimb, Thomas Kempis spune: “cea mai inalta si mai folositoare invatatura este adevarata cunoastere si dispretuire de sine”. Adica cunoasterea de sine sa fie mai inalta decat cunoasterea lui Hristos? Pe de alta parte, adevarata cunoastere a lui Hristos nu duce in nici un caz la ingamfare, ci il face pe un credincios sa spuna ca si Ioan Botezatorul: “El trebuie sa creasca, iar eu sa ma micsorez”.

Sigur ca un credincios trebuie sa nu se increada in sine, deoarece apostolul Pavel spune: “stiu ca in mine, adica in carnea mea, nu locuieste nimic bun” (v. Romani 7), dar de la aceasta constatare, care duce, inevitabil, la exclamatia: “O, nenorocit om ce sunt! Cine ma va elibera de acest trup al mortii?”, credinciosul trebuie sa treaca mai departe la: “Multumesc lui Dumnezeu, prin Isus Hristos, Domnul nostru”. Adica, dupa ce a ajuns la concluzia ca in firea mostenita de la parintii lui, in fond de la Adam, nu este nimic placut lui Dumnezeu, sa nu ramana cufundat in a se plange pe sine, ci sa se preocupe cu Hristos, omul glorificat, si sa traiasca prin Duhul Sfânt. Thomas Kempis nu spune nimic despre nasterea din nou, prin care cel care crede in Isus are viata eterna, nici despre faptul ca un credincios nascut din nou are Duhul Sfânt. si omite sa aminteasca ceea ce spune Ioan: “Daca umblam in lumina, dupa cum El este lumina, avem comuniune unii cu altii si sangele lui Isus Hristos, Fiul Sau, ne curateste de orice pacat. Daca zicem ca nu avem pacat, ne amagim pe noi insine si adevarul nu este in noi. Daca ne marturisim pacatele El este credincios si drept ca sa ne ierte pacatele si sa ne curateasca de orice nedreptate” (1 Ioan 1.7-9). Adica omite – sa fie in mod voit sau sa fie din nestiinta? – sa spuna ca jertfa lui Hristos este suficienta pentru a curati orice unui credincios. Iar

daca ar fi spus asa ceva ar fi afirmat ceea ce a afirmat Luther cu un secol mai tarziu. Insa Thomas Kempis pune o povara extrem de grea asupra unui credincios, aratand in mod foarte convingator ca omul carnal este incapabil sa-l imite pe Hristos. Daca legea data lui Israel prin Moise nu a putut fi tinuta, si aceasta pana intr-atat incat apostolii de la Ierusalim, care fusesera nascuti si educati in traditia iudaica, au spus iudaizantilor: "de ce ispititi pe Dumnezeu, punand pe grumazul ucenicilor un jug pe care nici noi, nici parintii nostri n-am fost in stare sa-l purtam?" (Fapte 15.10) - cand acea lege prezenta niste cerinte pe care le-am putea numi "minimale" -, cat de zdrobitor trebuie sa fie atunci ca asupra omului care are o fire pacatoasa sa fie pusa sarcina de a-l imita exact pe omul desavarsit, in care nu a existat nici cel mai mic impuls spre pacat? Evident, atunci omul este complet zdrobit. Si ce propune atunci Kempis? In finalul cartii el propune ca solutie propune "taina sfantului altar", adica masa catolica, sustinand ca in aceasta se arata dragostea lui Dumnezeu fata de om si ca este de folos omului sa aiba parte de aceasta cat mai des. Si el sustine doctrina catolica oficiala ca painea de la liturghie este insusi trupul lui Hristos si ca setea si foamea sufletului nu se poate potoli altfel decat cu Trupul lui Hristos. Si daca cineva se intampla ca dupa ce a avut parte de liturghie sa ramana tot insetat? Atunci explicatia pe care o da Kempis este ca el nu si-a pregatit sufletul suficient de bine pentru aceasta. si atunci, poate data viitoare, pregatindu-se mai bine, va putea cu adevarat sa se bucure... Adica mantuirea si pacea sufletului depind de eforturile omului si nu de Dumnezeu cel Atotputernic si de iubirea Lui care s-a aratat prin aceea ca L-a dat pe Fiul sau ca jertfa atunci cand a ajuns sa fie clar ca "un om nu va putea nicidecum sa-l rascumpere pe fratele sau, nici sa-l dea lui Dumnezeu un pret de rascumparare pentru el".

Indiferent care vor fi fost intentiile autorului, pe care doar Dumnezeu le cunoaste si le apreciaza drept, aceasta scriere vine ca un fel de replica fata de descoperirile pe care le-a avut John Wycliffe si fata de toti cei care, in secolele al treisprezecelea si al paisprezecelea, au pus accent pe cercetarea Scripturii, rezultatul fiind ca oricine ia scrierea lui Kempis ca indrumar pentru viata ajunge sa practice cu strictete niste ritualuri care nu-i pot aduce nici pacea sufletului, nici bucuria ca va fi in eternitate alaturi de Domnul Isus.

Ajungi aici, ne simtim datori sa aratam ce spune Scriptura in legatura cu painea pe care credinciosii se cuvine sa o franga si la paharul de vin pe care se cuvine sa-l imparta intre ei. Apostolul Pavel le spunea Corintenilor: "Am primit de la Domnul ceea ce v-am si dat, ca Domnul Isus, in noaptea in care a fost vandut, a luat paine si, multumind, a frant si a spus «Acesta este trupul Meu, care este frant pentru voi: faceti aceasta spre amintirea Mea». Tot astfel si paharul, dupa cina, spunand: «Acest pahar este noul legamant in sangele Meu: faceti aceasta ori de cate ori il beti, spre amintirea Mea». Pentru ca, ori de cate ori mancati painea aceasta si beti paharul acesta, vestiti moartea Domnului pana vine El" (1 Corinteni 11.23-26). Vedem deci dorinta Domnului ca toti credinciosii Sai sa tina acest memorial am mortii Sale. Nu se mentioneaza ca de aceasta ar atarna destinul vesnic al omului, mantuirea fiind numai prin credinta in jertfa desavarsita a Domnului Isus. Dar, daca aceasta este dorinta Domnului, se cuvine oare ca un credincios al Lui sa fie indiferent fata de aceasta dorinta a Lui, multumindu-se numai cu faptul ca el este bine pentru ca a fost salvat de pe o cale care ducea spre pierzare? Ce bine ar fi daca toti credinciosii Lui ar intelege si ar respecta aceasta dorinta lui! Aceasta si botezul sunt singurele semne exterioare pentru crestini care sunt indicate in Noul Testament. Dar, dupa cum am vazut, in mod trist, atat frangerea painii cat si botezul au fost

denaturate prin tot felul de inventii omenesti, unele dintre ele extrem de elaborate.

Cateva best-selleruri catolice

In epoca actuala, pentru orice editura este important sa publice carti care sa se vanda cat mai bine, numite "best-selleruri", care aduc venituri mari. Si, evident, in genul bible-fiction exista unele best-selleruri care au adus venituri mari timp de sute de ani, iar unele aduc in continuare venituri semnificative si in prezent.

Primul best-seller catolic este acela al succesiunii apostolice, si anume ideea ca Papa, episcopul Romei, ar fi succesorul apostolului Petru, cel mai de seama dintre apostoli, si ca el ar avea cheile raiului. De unde aceasta? A pornit de la o interpretare a textului din Matei 16:18-19, unde Domnul Isus a spus textual: "si eu de asemenea iti spun ca tu esti Petru si pe aceasta stanca voi zidi adunarea Mea si portile locuintei mortilor nu o vor invinge. Si iti voi da cheile imparatiei; si orice vei lega pe pamant va fi legat in ceruri, si orice vei dezlega pe pamant va fi dezlegat in ceruri". La acest text s-a adaugat afirmatia ca Petru i-ar fi transmis episcopului Romei acea autoritate pe care i-o daduse Domnul. Dar nicaieri in Scriptura nu se spune ca Petru ar fi transmis cuiva aceasta autoritate. Si, cum, biserica sa fie zidita pe Petru? Nu, ci daca citim versetele de mai inainte, vedem ca Petru a spus: "Tu esti Hristosul, Fiul Dumnezeului cel viu", iar Domnul i-a raspuns "Ferice de tine, Simone, fiul lui Iona, pentru ca nu carnea si sangele ti-au descoperit lucrul acesta, ci Tatal Meu care este in ceruri". Adica, "stanca" pe care este zidita biserica nu este Petru, ci "Hristosul, Fiul Dumnezeului cel viu" si Petru este acela care a avut de la Dumnezeu Tatal aceasta descoperire cu privire la cine este Isus. Altfel, prin ceea ce era in "carnea si sangele" lui, Petru a fost capabil sa-l renege de trei ori pe Domnul, deci nu ar fi putut fi el acea baza pe care biserica sa nu poata fi biruita de "portile locuintei mortilor". Dar Duhul Domnului i-a dat sa aiba "cheile". Ce fel de chei? Nu este vorba de cheile raiului, nici de cheile iadului, ci de "cheile imparatiei", adica ale acelui domeniu in care Hristos este marturisit ca imparat. Adica Petru a deschis acea cale pe care oamenii au ajuns sa-l marturiseasca pe Isus ca fiind Hristosul, care are drepturi de imparat. Si Petru a folosit aceste chei atunci cand a predicat la Cincizecime si aproape trei mii de suflete de la Ierusalim au crezut si au fost mantuite, prin aceasta deschizand calea pentru iudei (Fapte 2), dupa care a mai folosit cheile si pentru a deschide calea pentru ne-iudei, cand a vestit evanghelia in casa centurionului Corneliu (Fapte 10). Si, fiind condus de Duhul Sfant in aceste situatii, ceea ce a "legat" si a "dezlegat" el a fost recunoscut in cer.

Cat de departe este aceasta de credinta populara, sustinuta de cler, ca omul trebuie sa vina inaintea apostolului Petru pentru ca acesta sa-i deschida sau sa nu-i deschida poarta raiului. Si aceasta credinta care se abate mult de la ceea ce spune Scriptura a fost o sursa importanta de venituri pentru preotime timp de sute de ani si continua sa mai fie pana si in zilele noastre. Ce n-ar da omul ca sa scape de grozavia iadului? Asa multi au umplut tezaurul bisericii catolice. Nu-i asa ca acesta chiar a fost un best-seller si inca mai continua sa fie?

Si de ce sa nu-si mai diversifice clerul sursele de venit? Daca castiga de pe urma temerii oamenilor sa nu ajunga in iad, de ce sa nu castige si de pe urma sentimentelor lor fata de persoanele iubite care au murit? Ca urmare a fost inventat Purgatoriul. Potrivit doctrinei catolice, acela este locul in care cei care nu au comis "pacate de moarte" sunt curatiti prin suferinta pentru ca mai apoi sa fie primiti in paradisi. In functie de cat de multe si de grele sunt pacatele lor, ei pot sa fie chinuiti acolo mai mult sau mai putin timp. Iar pentru a le scurta chinurile in purgatoriu, rudele lor in viata se cuvine sa plateasca preotilor... Dar aceasta invatatura contravine fata de ceea ce a spus Domnul Isus in capitolul 16 din Evanghelia dupa Luca, cand omul care fusese bogat, fiind in chinuri in Locuinta mortilor, a vazut "de departe pe Avraam, si pe Lazar in sanul lui" si a cerut "Parinte Avraame, ai mila de mine si trimite-l pe Lazar sa-si inmoaie varful degetului in apa si sa-mi racoreasca limba, pentru ca sunt chinuit in vampa aceasta". El nu s-a considerat vrednic ca Avraam, parintele spiritual al credinciosilor, sa se ocupe personal de el, si atunci l-a rugat sa-l trimita pe Lazar, cel care zacuse la usa lui, ca sa-i mai aline suferinta. Dar raspunsul a fost categoric: "Intre nou si voi este intarita o prapastie mare, astfel incat cei care vor sa treaca de aici la voi sa nu poata, nici cei de acolo sa nu treaca la noi". Adica, dupa moarte, soarta omului este hotarata definitiv, si nici chiar Avraam, care se bucura din plin de favoarea lui Dumnezeu nu poate sa mai salveze pe cel care a murit nemantuit.

Si, apoi, ce i-a raspuns Isus talharului crucificat alaturi de el, care l-a rugat: "Aminteste-ti de mine, Doamne, cand vei veni in imparatia Ta!?" I-a spus: "Adevarat iti spun, astazi vei fi cu mine in paradisi". Deci, nici vorba sa mai astepte in purgatoriu si sa sufere acolo pentru a fi "curatit". Si cum a ajuns acest raufacator sa fie atat de curat incat Domnul sa-l ia imediat alaturi de El? Doar el facuse numai rele. El insa a recunoscut: "Noi, in adevar, pe drept suntem aici, pentru ca primim ceea ce ni se cuvine pentru ceea ce am facut, dar Acesta n-a facut nimic necuvenit" (v. Luca 23.39-43). Acesta este adevarata pocainta: sa recunosti ca Dumnezeu are perfecta dreptate sa te condamne si a fi pocait inseamna a te recunoaste vrednic de moarte inaintea lui Dumnezeu, nu a tine cu strictete niste randuiri cu ce sa faci si ce sa nu faci. Si alaturi de pocainta este credinta ca Domnul Isus este cel perfect drept si ca El are toate drepturile sa imparatesca si ca El va veni. Aceasta este tot ce se cere pentru ca un om sa fie mantuit, indiferent ce va fi fost in toata viata lui. Dar in schimb, prin fictiunile nascocite de oameni, mantuirea a ajuns sa fie o afacere pentru unii. Si aceasta afacere a ajuns la cea mai mare dezvoltare atunci cand biserica catolica a inventat indulgentele. Adica inaltul cler a nascocit ca marii sfinti din vechime, printre care, bineinteles, si Sfantul Petru, au facut atat de multe fapte mari si bune incat ele pot acoperi cu prisosinta si pacatele altora, iar cine doreste sa beneficieze de acest surplus de fapte bune este suficient sa plateasca bani. Aceasta contravine fata de ceea ce le spunea credinciosilor de la Roma apostolul Pavel: "plata pacatului este moartea, insa darul de har al lui Dumnezeu este viata eterna in Hristos Isus, Domnul nostru" (Romani 6.23). Adica mantuirea este prin harul lui Dumnezeu, nu prin eforturile omului, nici prin ceea ce poate plati omul, pentru ca Domnul Isus, "Mielul lui Dumnezeu", prin moartea Lui, a platit tot pretul si orice om care ar cauta sa adauge ceva la aceasta lucrare desavarsita ar face ceva rau.

Au si protestantii "capodoperele" lor in acest gen

Pe parcursul secolului al șaisprezecelea, prin intermediul tipariturilor, ideile reformatorilor s-au răspândit mult în vestul Europei. Cam în aceeași perioadă de timp au avut revelații remarcabile Luther, Zwingli, Calvin și alți învățați. Mulți oameni au ajuns să fie luminați că mântuirea sufletului nu poate fi dobândită prin respectarea cu strictete a ritualurilor bisericii, ci că “cel drept va trăi prin credință”, și anume prin credință în jertfa desăvârșită a lui Isus, Fiul lui Dumnezeu, care curățește de orice păcat. Dar în acea perioadă nu au fost totuși învățături pur biblice, ci cu adevărul scripturii – pentru că acei oameni remarcabili au avut parte de revelații din scriptură și – s-au amestecat interese politice și economice și dorința naturală a omului de a se emancipa de sub tirania spirituală care ținușe sufletele în întuneric și teama mai multe secole. În mod trist, vrăjmasul și-a făcut lucrarea obișnuită de a semăna neghina, astfel încât, la majoritatea oamenilor, au ajuns ca dominante să fie interesele omenești și dorințele de libertate și independență și nu dorința de a-l fi plăcut Domnului. Și totuși a fost o lucrare remarcabilă: Biblia a ajuns să fie tipărită și răspândită pe scară largă și până și oamenii cei mai simpli au ajuns să aibă cunoștințe din cuvântul lui Dumnezeu.

În Anglia și Scoția Biblia ajunsese să fie larg răspândită și cea mai mare parte a poporului abandonase ritualurile și superstițiile catolice. Dar tocmai dintre cei care susțineau protestantismul au răsărit ficțiuni din cele mai rele, de natură să compromită numele de creștin. Astfel, regele James al VI-lea al Scoției (care a devenit în 1601 James I al Angliei, unind sub același rege Scoția și Anglia) a publicat în 1597 lucrarea *Daemonologie*, care are intenția declarată de a le prezenta creștinilor modalitățile de a recunoaște magia și lucrările duhurilor necurate și de a pedepsi cu toată asprimea vrăjitoarele și vrăjitorii. Nu credem că are sens să pierdem vremea citind asemenea speculații ale cuiva care, în mod evident s-a “amestecat în cele pe care nu le-a văzut, îngamfat zadarnic prin gândirea carnii sale, netinându-se strans de Capul” (adică Hristos, v. Coloseni 1.18-19) și, parasind terenul sigur al Scripturii, a mers foarte departe cu speculații cu privire la practicile oculte și vrăjitorie. În ceea ce privește valoarea acestei lucrări putem aplica fără greș criteriul pe care Domnul Isus îl dădea pentru recunoașterea profetilor falși: “după roadele lor îi veți cunoaște”. Iar roadele au fost că, timp de aproape un secol, au avut loc în Anglia și Scoția mai multe procese pentru vrăjitorie care au dus la uciderea unor persoane pentru acuzații din cele mai absurde, cum ar fi că ar fi împiedicat procesul de fermentație al berii, că ar fi vrăjii porcii, că ar fi provocat furtuni, și, bineînțeles, că, prin vrăjitorie, ar fi provocat moartea unor persoane care au fost lovite de boli necunoscute în acea vreme. Și aceste practici au ca pretins temei biblic doar versetul “pe vrăjitoare să n-o lași să traiască” (Exod 22.18). Câte ficțiuni au trebuit adăugate la aceasta pentru a ajunge la uciderea mai multor sute de persoane în Anglia și Scoția între sfârșitul secolului al șaisprezecelea și sfârșitul secolului al șaptesprezecelea! și ce rusine este așa ceva pentru creștinătate!

Un aspect care a facilitat dezvoltarea multor ficțiuni pe terenul creștinismului protestant este afirmarea libertății individuale. Omul scapat de sub tirania spirituală a catolicismului, în loc ca “orice gând să-l înrobească ascultării de Hristos”, a găsit de cuviință să-și afirme cu tărie independența în chestiunile spirituale în loc să “pastreze unitatea Duhului în legătura păcii” (v. Efes. 4.3). În catolicism unitatea era menținută prin teama că preoții îi pot închide omului usa raiului și îl pot trimite în iad, iar dacă aceasta nu funcționa, era menținută prin teroarea inchiziției și a rugului; în schimb, în protestantism s-a ajuns să fie proclamată independența, cumva că și cum Isus Hristos i-ar conduce pe ai săi la dezordine și anarhie. Considerăm că această evoluție este descrisă destul de sugestiv de

marturia unui “un profet de-al lor” (v. Tit 1.12), si anume James Fenimore Cooper, care spunea: “In America plaga sectarismului este intinsa in toata tara. Nemulumindu-se sa recunoasca suprematia Divinitatii si sa ridice temple pentru a-L onora, in care oricine sa se poata inchina cu tot respectul, mandria si vanitatea gandirii omenesti s-a manifestat in inchinarea noastra intinand-o, iar casele care s-ar cuveni sa fie ale lui Dumnezeu, pentru Dumnezeu si numai pentru El, pentru ca acolo sa I se aduca inchinarea credintei in supunere, sunt prea adesea doar niste scoli care se deosebesc prin chestiuni metafizice inutile. Natiunea este mai curand sectara decat crestina”. Ce teren putea fi deci mai favorabil pentru cele mai diverse fictiuni dezvoltate pornind de la cate un crampei de adevar din Scriptura si pentru teorii elaborate de oameni care nu tin cont de faptul ca “judecatile Domnului sunt adevar, sunt drepte toate impreuna” (Ps. 19.9), ci scot din context cate ceva care se potriveste mai bine cu interesele lor sau cu dispozitia lor naturala pentru a deveni liderii unei denominatiuni care se marturiseste a fi crestina? Pe acest teren fiecare denominatiune se deosebeste de celelalte prin fictiunile favorite pe care le-a adoptat.

Dupa ce prin lucrarea diabolica a denaturat botezul si frangerea painii, vrajmasul nu se putea sa nu caute sa compromita si adevarul scump al venirii Domnului Isus, redescoperit abia in secolul al nouasprezecelea. Mai multi crestini adevarati ajusesera sa astepte venirea Domnului Isus. Se putea oare ca vrajmasul sa nu caute sa compromita si sa ridiculizeze aceasta speranta scripturistica? Si cum altfel sa o ridiculizeze decat amestecand fictiuni nascocite de mintea omului cu adevarul scripturii. Aceste nascociri s-au manifestat in domeniul prezicerii venirii Domnului. Una dintre cele mai elaborate a fost cea a predicatorului baptist William Miller, care, prin 1822, a considerat ca cele “doua mii trei sute de seri si dimineti” din Daniel 8.14 ar fi, de fapt, doua mii trei sute de ani si ca acea perioada ar incepe in anul 457 inainte de Hristos, cand a fost dat decretul pentru reconstruirea Ierusalimului, si, ca urmare, s-ar incheia in anul 1843. De unde atata siguranta ca o seara si o dimineata ar fi un an? Se vede ca autorul acestei fictiuni nu a avut in vedere ceea ce le-a spus Domnul ucenicilor sai cand I-au intrebat cu privire la timpul cand va restabili imparatia pentru Israel, si anume: “voi nu trebuie sa cunoasteti timpurile si vremurile, pe care Tatal le-a asezat sub propria sa autoritate” (v. Fapte 1.6-9). Si nu spune oare parabola celor zece fecioare ca atat cele intelepte cat si cele neintelepte au adormit? (v. Matei 25.1-13) Indemnul Domnului pentru credinciosii sai este: “Vegheati deci, pentru ca nu stiti nici ziua, nici ceasul”. Si atunci, nu inseamna aceasta ca a incerca sa calculezi cand va fi acel moment inseamna a te lansa in speculatii? Cu toate ca Miller a ajuns la acele concluzii in 1822, totusi el nu a inceput sa predice aceasta pana in 1831, si, cu toate ca in 1844 a avut loc marea dezamagire, pana la sfarsitul vietii sale el a ramas convins ca venirea Domnului este iminenta, iar faptul ca ea nu a avut loc cand calculase el considera ca s-ar datora probabil unor inexactitati in cronologia din Biblie, si nu ca interpretarea lui era gresita. Cat de trist este faptul ca aceasta speranta binecuvantata a oricarui crestin adevarat a ajuns sa fie ridiculizata inaintea intregii lumi in urma unor interpretari gresite!

Insa, pe de alta parte, nu si apostolul Pavel le marturisea tesalonicenilor speranta lui ca va avea ocazia sa fie in viata la venirea Domnului, cand spunea: “noi, cei vii, care ramanem pana la venirea Domnului, nu o vom lua nicidecum inaintea celor care au adormit; pentru ca Domnul Insusi, cu un strigat, cu glasul arhanghelului si cu trambita lui Dumnezeu, va cobori din cer; si intai vor invia cei morti in Hristos; apoi noi cei vii, care ramanem, vom fi rapiti in nori impreuna cu ei, pentru a-L

intampina pe Domnul in vazduh: si astfel vom fi intotdeauna impreuna cu Domnul”? (1 Tes. 4.15-18) Apostolul avea speranta, dar nu a spus nimic cu privire la timpul venirii Domnului. Iar apostolul Ioan, la inceputul Apocalipsei spune ca este vorba de lucruri care “trebuie sa aiba loc curand”, iar la sfarsitul cartii avem promisiunea Domnului: “Iata, Eu vin curand”. Curand? Dar au trecut aproape doua mii de ani? Este mult daca gandim comparand cu durata vietii omenesti, dar daca gandim la scara timpului geologic sau cosmic, in acest “curand” ar mai putea incapea cu usurinta inca vreo cinci milenii - ca sa nu mai vorbim de vesnicie. Iar in greaca a fost folosit de fapt cuvantul ταχαι, care indica nu in primul rand ca va fi peste putin timp, ci mai curand repeziciunea, adica faptul ca aceasta venire nu este ceva taraganat, ci ca va avea loc repede. Deci speranta in venirea Domnului este biblica, dar a incerca sa estimezi cand va avea loc aceasta nu poate duce decat la bible-fiction. Si cum oare ar fi putut vrajmasul sa ridiculizeze mai bine aceasta speranta biblica decat prin mai multe alarme false de acest gen? Nu vedem ca, intr-adevar, in zilele noastre, cand cineva mentioneaza venirea Domnului, reactia este de regula cea despre care spune Petru: “Unde este promisiunea venirii Lui?” (v. 2 Petru 3.4)

O alta fictiune a venit in secolul al XX-lea exact spre a oferi un fel de evanghelie cu succes de piata. Daca in evul mediu era promovata ideea ca omul trebuie sa-si rascumpere greselile si sa-si castige mantuirea prin eforturi proprii, cu pretul unor suferinte si se cultiva ascetismul, in secolul al XX-lea a fost promovat exact inversul, adica un Dumnezeu care-i ofera omului toate bunatatile pe care si le doreste si-i asigura succesul in viata. Si ce altceva putea avea mai mult succes de piata decat o evanghelie a prosperitatii materiale in lumea aceasta? Textul de la care au pornit acesti falsi evanghelisti este in 1 Cronici 4: “Si laebet a fost mai pretuit decat fratii sai, si mama sa i-a pus numele laebet, zicand: «Pentru ca l-am nascut cu durere». Si laebet a chemat pe Dumnezeul lui Israel, zicand: «Daca m-ai binecuvanta mult si mi-ai intinde hotarul si mana Ta ar fi cu mine si m-ai feri de rau, ca sa fiu fara durere!» Si Dumnezeu a facut sa aiba ce ceruse”. Foarte frumos! Dar, este oare cazul ca de aici sa tragem concluzia ca pe credinciosii Lui Dumnezeu ii scuteste de dureri si ca le da tot ce ii cer ei? Sa zicem ca ar fi asa - pentru ca, hai sa recunoastem ca tare mult am vrea sa fie asa! Dar atunci, cum este cu Ieremia? Cand, la rugaciunile lui staruitoare pentru Iuda si pentru Ierusalim, Dumnezeu l-a raspuns: “si tu, nu te ruga pentru poporul acesta si nu ridica strigat, nici rugaciune pentru ei; nici nu mijloci catre Mine, pentru ca nu te voi asculta”? (Ieremia 7.16, v si 11.14 si 14.11) Se poate spune oare ca Ieremia a fost necredincios? Nu, dar nici Domnul nu a facut ceea ce ar fi dorit el cel mai mult si nici nu l-a scutit de dureri. Poate va spune cineva ca Ieremia nu era crestin si ca era in alta vreme. Si asa este. Dar nici laebet nu era crestin. Si atunci ce sa intelegem? Sa vedem atunci ce spunea Acela pe care crestini Il numesc Domnul: “Nu este rob mai mare decat stapanul sau. Daca M-au persecutat pe mine, si pe voi va vor persecuta...” (Ioan 15.20). Deci, daca Domnul Isus, omul perfect, nu a fost scutit de durere, atunci in ce masura sa ne asteptam noi, oameni pacatosi, sa fim scutiti de durere. Ba, mai mult chiar, insusi Domnul ne spune ca, daca suntem robi credinciosi Lui, atunci vom avea parte de unele dureri asemanatoare cu ale Lui, cum ar fi, de exemplu, durerea ca atat de multi oameni nu vor sa creada cuvantul lui Dumnezeu si sa fie mantuiti, si, pe langa aceasta, batjocurile si persecutiile pe care le atrage marturia fidela pentru El. si au fost apostolii scutiti de dureri? Vedem clar ca nu, si nu numai ca nu au fost scutiti de aceste dureri legate de slujirea fidela pentru Domnul, ci au mai avut si alte dureri. De exemplu, in 2 Corinteni 12, apostolul Pavel ne spune despre suferinta venita printr-un “tepus in carne”, pentru care s-a rugat

Domnului de trei ori sa fie scutit de acea suferinta, dar a primit raspunsul: "Harul Meu este iti este de ajuns, pentru ca puterea Mea se desavarseste in slabiciune" (v. 2 Corinteni 12.1-10). Iata deci ca un credincios nu este neaparat scutit nici de boala, si acesta nu este un caz izolat in Noul Testament, pentru ca mai vedem ca apostolul spunea "pe Trofim l-am lasat bolnav la Milet" (2 Timotei 4.20). Si, apoi, in ceea ce priveste cererea de a i se "intinde hotarul", nu vedem noi ca apostolul Pavel ar fi dorit tare mult ca lucrarea lui sa se extinda si la Ierusalim, la acei frati ai lui dupa trup (v. Romani 9.1-5), dar Domnul nu i-a dat sa desfasoare lucrari spirituale in acea cetate? Deci nu inseamna ca, daca cineva este cu adevarat credincios Domnului, atunci Domnul trebuie neaparat sa-l scuteasca de dureri, nici sa-i extinda hotarele. Si atunci, ce sa intelegem de la acest exemplu al lui Iacob? Intai ca durerea este cel mai normal lucru pentru omul nascut in pacat – adica pentru cei care au mostenit o fire pacatoasa de la Adam. Apoi ca este normal ca un credincios sa-l ceara Domnului binecuvantarea si sa fie scutit de dureri si sa-i fie "intinse hotarele". Iar binecuvantarea este in exclusivitate prin harul Domnului. Si mai ales trebuie sa nu ometem sa retinem din aceasta rugaciune un mic cuvnt care spune mult: "daca". Adica, credinciosul, aducand Domnului aceste cereri, se supune voii Lui. Falsii evanghelisti parca au inlocuit cuvntul "daca" cu cuvntul "trebuie" si vor sa spuna ceva de genul: "cand ai cu adevarat credinta, atunci Domnul trebuie sa-ti dea ceea ce ceri". Un asemenea mesaj il poate face sa cada in cea mai profunda depresie pe cel care vede ca nu primeste ceea ce a cerut si sa se intrebe daca nu cumva totul este zadarnic si daca nu cumva binecuvantarea Domnului nu este pentru un om ca el. Ori, Domnul, in suveranitatea Lui si in intelepciunea Lui, poate ca pe unii dintre credinciosii Lui sa-i scuteasca de anumite dureri si sa le "intinda hotarele", iar altora poate sa le dea dureri de care cei de mai inainte au fost crutati. Un credincios adevarat primeste aceste lucruri de la Domnul cu increderea ca, chiar daca pe moment nu intelege rostul suferintelor, totusi Domnul chiar prin suferinta urmareste binecuvantarea Lui. Apostolul Pavel spune ca Domnul nu a departat acel tarus in carne pentru ca sa nu se ingamfe datorita revelatiilor deosebite pe care le-a avut. Si, daca era posibil ca pana si un apostol sa ingamfe, atunci cu stau lucrurile cu noi? Nu cumva Domnul face ca sa avem parte de anumite suferinte si lipsuri tocmai pentru ca noi sa simtim cat de mult depindem de El si sa nu ne ingamfam, adica sa nu pretuim harul Lui si sa consideram cumva ca meritam chiar mai mult de cat ne-a dat El prin bunavointa lui?

Am vazut ca, pe terenul crestinismului protestant, au rasarit nenumarate denominatiuni, fiecare dintre ele accentuand cate un aspect din scriptura si fiecare avand fictiunile ei favorite. Atunci, ce anume sa poata mentine o unitate a bisericii, ca doar "Dumnezeu nu este al dezordinii"? Ce autoritate sa fie instituita pentru a mentine ordinea? S-a pornit de la 1 Timotei 6.11-12: "Dar tu, om al lui Dumnezeu, fugi de acestea si urmareste evlavie, credinta, daragostea, rabdarea, blandetea Duhului. Lupta-te lupta cea buna a credintei, apuca viata eterna la care ai fost chemat si pentru care ai marturisit buna marturisire inaintea multor martori". Foarte frumos! Dar de aici a pornit fictiunea ca exista anumiti oameni ai lui Dumnezeu, vase alese, carora li s-a dat de catre Dumnezeu functia de a conduce si a fi lideri globali, biserica avand astfel o succesiune neintrerupta a conducerii. Nu este aceasta oare o versiune protestanta a "succesiunii apostolice" care este la baza Bisericii Catolice? Nu-i asa ca s-a intamplat, inca o data in decursul istoriei, ceea ce spunea Petru: "Cainele s-a intors la varsatura lui, iar scoafa spalata la tavalirea in noroi"? (v 2 Petru 2.22, in aceasta situatie "cainele" si "scoafa" fiind omul carnal, a carui fire pacatoasa are, de milenii, aceleasi tendinte). Aceasta

doctrina a fost expusa public si sustinuta oficial de catre James Taylor din New-York in prima jumătate a secolului XX, caruia i-a urmat la conducere fiul sau, James Taylor Jr. Potrivit viziunii acestor conducatori, in aceasta “succesiune divina”, primul ar fi John Nelson Darby! Insa Darby insusi nici nu a gandit vreodata sa fie vreun fel de lider mondial, asa cum au sustinut cei doi Taylor, ci, in 1828, scria ca “unitatea bisericii este unitatea Duhului, si ea poate fi numai in cele care tin de Duhul, prin urmare, ea poate fi realizata numai in oameni spirituali”. Deci, atentie! Spunea “oameni spirituali”, adica la plural si nu despre un om deosebit, cumva super-spiritual, cumva un fel de super-frate care sa se constituie intr-un fel de lider spiritual, asa cum sustineau acesti Taylor. si Darby mai spunea ca poporului lui Dumnezeu trebuie “se increada in Domnul si sa faca acest lucru potrivit cu invatatura Duhului Sau si sa fie conformi cu chipul Fiului Sau, prin viata de la Duhul” si ca “unitatea bisericii nu poate fi realizata inainte ca toti membrii ei sa aiba ca obiectiv gloria Domnului”. Deci, nici vorba ca Darby sa fi promovat un sistem bazat pe autoritatea unui lider suprem mondial, pe cand James Taylor Sr. a introdus ideea ca slujirea liderului are aceeasi autoritate ca si Scriptura. Dupa Darby, in succesiunea nascocita de ei ar fi James Butler Stoney (1814-1897), Frederick E. Raven (1837-1903), si Charles Andrew Coates (1862-1945), dupa care a urmat James Taylor Sr. Dar nu merita sa urmarim aceasta mai in detaliu succesiune, dupa cum nu merita sa urmarim in detaliu nici succesiunea papilor. Sa vedem deci, pe scurt, ce fel de roade a adus aceasta doctrina.

Ca orice lucru care a ajuns sub controlul omului carnal si nu sub controlul Duhului Sfant, nu se putea ca aceasta “succesiune” sa nu se compromita inaintea oamenilor. Astfel, in 1970 s-a iscat un scandal in legatura cu comportamentul lui James Taylor Jr. la Aberdeen, cand s-a spus ca, fiind sub influenta alcoolului, el ar fi facut avansuri unor sotii ale altor frati. Evident, liderul a respins aceste afirmatii ca fiind minciuni, dar se poate oare ca un asemenea scandal sa se iste fara sa fi avut loc nimic necuviincios? Rezultatul a fost ca apoi acesti lideri au avut o grija deosebita sa se ascunda de presa si sa nu permita accesul presei la intrunirile lor, ci doar, din cand in cand sa dea comunicate oficiale.

Daca papalitatea mentinea ordinea prin groaza ca Papa a primit “cheile raiului” de la apostolul Petru si ca a delegat clerului aceasta autoritate de “a lega si a dezlega”, sa vedem in schimb prin ce mijloace isi mentin autoritatea acesti asanumiti “frati exclusivisti”. Principalele mijloace sunt familia, educatia si mijloacele financiare. De la varsta scolara copiii sunt educati in scoli de-ale lor, nu in scoli publice. Apoi, cei care nu au afaceri proprii sunt angajati de catre cei care sunt patroni, astfel incat ei creeaza un sistem in care se izoleaza de cei care nu sunt “frati” de-ai lor si in activitatea profesionala, iar cei care sunt angajati ajung sa depinda de organizatia religioasa si in ceea ce priveste castigarea painii zilnice. Cand un tanar doreste o casa si sa se casatoreasca, atunci organizatia ii ofera o locuinta si il sponsorizeaza, sigur, cu conditia ca sa ia de sotie o membra a organizatiei, urmand ca apoi sa “ramburseze datoria” in tot restul vietii lui. Practic organizarea lor este aproape militara, iar disciplina lor se aseamana in mare masura cu o disciplina manastireasca, cu diferenta ca nu traiesc intre zidurile unei manastiri. In schimb ei sunt tinuti intr-un fel de robie prin parghii financiare si prin teama de excomunicare si de persecutia grozava la care s-ar expune daca ar exprima vreo opinie dizidenta.

Cum a reusit vrajmasul, prin acest amestec, sa compromita inca o data adevarurile Scripturii redescoperite la inceputul secolului al XIX-lea! Cat de trist este ca, ori de cate ori aud numele lui

Darby, unii sa se gandeasca imediat la aceasta organizatie, ca si cum el ar fi fost autorul ei, cand el spunea: “recunosc slabiciunea credintei mele, dar caut in mod sincer indrumare” si “daca am depasit cumva masura Duhului lui Isus Hristos, atunci voi primi multumitor musttrarea si ma voi ruga lui Dumnezeu sa fie uitat ceea ce am gresit” si nicidecum nu a cautat sa fie un lider mondial, ci doar a vestit adevarurile Scripturii pe care le-a redescoperit!

Si in iudaism exista opere mai recente in acest gen

Exista in mod special un text care prezenta mari dificultati pentru rabini, si anume capitolul 53 din Isaia. Cine sa fie oare acela despre care profetul spune ca: “Totusi Domnului l-a placut sa-L zdrobeasca; L-a supus suferintei. Dar, dupa ce l-a aduce sufletul Sau o jertfa pentru vina, El va vedea o samanta, l-a lungi zilele si placerea Domnului va prospera in mana Lui”? (v. 10) Ei bine, cu ceva inventivitate, in a doua jumatate a secolului XX s-a gasit un raspuns si la aceasta mare intrebare. Astfel, cel despre care se spune ca “ Domnului l-a placut sa-L zdrobeasca” este poporul Israel. Doar nu a fost el zdrobit in decursul secolelor prin atatea pogromuri, iar intre 1933 si 1945 nazistii au facut peste sase milioane de victime din randul lui? Iar dupa aceea poporul a “renascut” si a intemeiat statul Israel. Este vorba despre ceea ce in lumea intreaga este cunoscut sub numele de holocaust. Dar de unde provine acest termen? Provine de la cuvantul *ολοκαυστος* din traducerea Septuaginta a Vechiului Testament. Acest cuvand a fost compus din *ολος* – care inseamna intreg si *καυστος* – care inseamna ars. Este vorba despre acea jertfa care, in traducerile in romana, este numita “ardere de tot”, deci acea jertfa care era in intregime numai pentru Dumnezeu (in timp ce din alte jertfe mancau preotii si chiar si cel care aducea jertfa). In cartea Levitic este scris ca este o jertfa “de mireasma placuta Domnului”. si mai sa zici ca ar avea dreptate, pentru ca pare sa se potriveasca atat de bine, nu? Doar poporul Israel a fost desemnat de nazisti ca fiind cauza tuturor relelor din lume, astfel incat “groapa lui a fost randuita cu cei rai”. Si totusi, acestia care sustin aceasta teorie parca nu tin cont de faptul ca in cartea Levitic este scris ca jertfa de ardere de tot trebuia sa fie un animal “fara cusur” sau “perfect”. Sigur ca milioanele de victime din randul evreilor au fost, in marea lor majoritate, ceea ce putem, pe buna dreptate, numi “oameni nevinovati”, adica cu nimic mai rai decat altii din alte natiuni, dar nu cred ca s-ar putea spune ca acele milioane de oameni au fost “perfecti”. Si apoi, daca a fost o ardere (pentru ca in cuptoarele de la Auschwitz, chiar au ars, in sensul cel mai propriu, aproximativ un milion de evrei), totusi acea ardere nu a fost chiar “de tot”, pentru ca, daca ar fi fost sa fie “de tot”, atunci nazistii si-ar fi atins scopul de a-i extermina complet pe evrei, dar au mai ramas in lumea intreaga mai multe milioane de evrei, dintre care multi – mai ales din America, din Marea Britanie, Australia si Noua Zeelanda - nu au trecut prin acest “holocaust”. Si apoi, cum se face ca in Isaia 53 este scris clar ca o singura persoana sufera si moare si apoi traieste? Nu cumva aceasta nu prea se potriveste cu teoria ca este vorba de un popor? Se potriveste oare ca despre poporul Israel sa se spuna: “Dar El era strapuns pentru faradelegile noastre, zdrobit pentru nelegiuirile noastre. Pedeapsa care ne da pacea era asupra Lui si prin ranile Lui suntem vindecati”? Adica cum? Cine oare poate fi vindecat prin ranile poporului evreu? Si apoi, daca este sa consideram ca ar fi vorba de poporul Israel, atunci cum oare: “Robul Meu cel drept va indreptati pe

cei multi si va purta nelegiuirile lor”? Pe cine oare a “indreptatit” genocidul impotriva evreilor? Nu spun ca cineva ar fi sau ar fi trebuit sa fie indreptatit pentru acest genocid, nici nu gandesc ca aceia care au fost condamnati la moarte pentru acel genocid s-ar fi convenit cumva sa fie iertati, dar nu se poate sa nu constat ca acele crime in masa nu au indreptatit pe nimeni. Iata deci mai multe indicii ca aceasta teorie este o fictiune. Si, asa cum stiu toti cei care se marturisesc crestini - indiferent din ce denominatiune ar fi ei - si au citit macar o data acest text, numai Isus este Acela care a implinit intocmai ceea ce este scris in acest text. Isus este “Mielul lui Dumnezeu care ridica pacatul lumii”, omul perfect, in care Dumnezeu Isi gaseste toata placerea si singurul care S-a dat pe sine Insi ca ardere de tot. Aceasta interpretare este sustinuta si de alte texte din Vechiul Testament, cum ar fi cel din capitolul 12 din Zaharia, unde este scris ca familia casei lui David (semintia din care au fost regii Israelului) si familia casei lui Levi (din care sunt preotii) si locuitorii Ierusalimului “ vor privi spre Mine, Acela pe care L-au strapuns; si vor boci pentru El, cum boceste cineva pentru singurul lui fiu, si se vor amari pentru El, cum este cineva in amaraciune pentru intaiul sau nascut” (v Zaharia 12.10-14). Si, de asemenea, citind Psalmul 22, nu se poate sa nu recunoastem, printre metafore, descrierea clara a mortii prin crucificare – “Mi-au strapuns mainile si picioarele” -, care corespunde bine cu ceea ce spune Zaharia. Cum altfel sa intelegem decat ca ramasita credincioasa a lui Israel va recunoaste ca Isus, acela pe care stramosii lor L-au strapuns, este Mesia pe care-L asteptau ei, si de aceea vor plange?

Acei rabini care sustin aceasta teorie a holocaustului (nu neg genocidul impotriva evreilor si nici nu pot face altceva decat sa condamne acest genocid, dar nu pot fi de acord cu aceasta semnificatie pe care rabinii o atribuie genocidului) par sa nu tina cont de ceea ce le spunea insusi Moise, in care ei se incred, in cartea Deuteronom: “Sa stii ca nu pentru dreptatea ta iti da Domnul, Dumnezeul tau, aceasta tara buna ca s-o stapanesti, pentru ca tu esti un popor cu grumazul intepenit” (9.6). Apoi, printre ultimele cuvinte ale lui Moise au fost urmatoarele: “Luati cartea aceasta a legii si puneti-o alaturi de chivotul legamantului Domnului Dumnezeului vostru, ca sa fie acolo ca marturie impotriva ta. Pentru ca eu cunosc razvratirea ta si grumazul tau intepenit. Iata, inca fiind eu viu cu voi, astazi, v-ati razvratit impotriva Domnului si cu cat mai mult dupa moartea mea!” (Deuteronom 31.27). Adica Domnul a ales poporul Israel pentru a-si arata bunatatea fata de ei, dar aceasta alegere nu se bazeaza nicidecum pe faptul ca ei ar avea niste calitati care i-ar face sa fie mai buni decat alte popoare. Deci nimic de natura sa incurajeze mandria nationala a acestor farisei ai zilelor noastre.

Consider ca urmatoarele fapte arata destul de clar care sunt roadele nationalismului nascut din aceasta interpretare cu privire la holocaust. Magen David Adom – ceea ce este echivalentul Crucii Rosii in statul Israel – refuza sa accepte sangele donat de cetatenii israelieni originari din Etiopia. Daca ar fi fost vorba ca acei cetateni israelieni sa doreasca sa aiba anumite functii religioase, atunci, potrivit legii date prin Moise, asa ceva ar fi fost inacceptabil pentru ca erau urmasi ai unor familii mixte, nu ai unei familii pur evreesti, dar in aceasta situatie era vorba doar de sange pentru transfuzii, din acela care doar ajuta mentinerea in viata pentru un timp a celor care au avut o hemoragie puternica fara a modifica cumva nici anatomia, nici fiziologia, nici spiritualitatea celui care primeste acea transfuzie. Si nici nu s-a pus problema ca sangele sa fie testat ca nu este purtator de boli, ci a fost refuzat numai pentru ca era de la etiopieni, ca si cum aceia nu ar fi fost “curati” potrivit legii ceremoniale si i-ar fi “intinat pe evreii puri”. Nu s-ar parea ca aceia care procedeaza asa nu iau

aminte la ceea ce le spunea Moise: “Sa iubiti pe strain, pentru ca ati fost straini in tara Egiptului”? (Deuteronom 19.11) si aceasta cu atat mai mult cu cat acei straini se supun legilor statului Israel si chiar au fost in serviciul militar pentru apararea statului Israel! Sigur ca poporul Israel va avea parte de binecuvantari deosebite din partea Domnului, dar acest nationalism si rasism este ceva contrar nu numai democratiei ci si spiritului Scripturii, iar Ioan Botezatorul spunea: “Faceti deci rod vrednice de pocainta; si nu va ganditi sa ziceti in voi insiva: «Avem pe Avraam ca tata!»; pentru ca va spun ca Dumnezeu poate din pietrele acestea sa ridice copii lui Avraam” (Matei 3.8-9) si apostolul Pavel spunea: “nu copiii carnii (deci nu neaparat toti cei din familii pur evreesti) sunt copii ai lui Dumnezeu” (v Romani 9.6-13). Iata deci, cum omul carnal, avand o fiere pacatoasa, atat in iudaism cat si in crestinism, nu poate decat sa se ingamfe si sa se mandreasca fata de altii atunci cand Dumnezeu Isi arata bunatatea si dragostea Lui fata de el! Dar, cu toate acestea, prin harul sau, Domnul si-a pastrat, in orice epoca istorica, o ramasita credincioasa, chiar daca aceasta nu s-a facut cunoscuta prin fapte remarcabile, de natura sa fie consemnate de istorici, si chiar daca acea ramasita credincioasa nu s-a bucurat de lumina deplina a harului Sau, ci doar o slaba sclipire a lui.

Dar si credinciosii pot produce bible-fiction

Este posibil ca un credincios sa produca bible-fiction? Nu am spus doar ca fictiunile pe teme biblice sunt produse de oameni care se marturisesc crestini dar nu sunt nascuti din nou? Da, dar nu este numai asa. Este totusi posibil ca, datorita unei anumite educatii combinate cu anumite traditii mostenite, un credincios adevarat sa sustina fictiuni care se abat de la Scriptura. Este destul de dificil sa gasim exemple clare in acest sens deoarece am spus ca “Domnul ii cunoaste pe ai sai” si noi nu avem mijloace prin care sa putem aprecia corect credinta din inima cuiva, pe care doar Domnul o poate cunoaste. In schimb, la anumite persoane – in special la personalitati remarcabile -, putem vedea suficiente fapte si comportamente care nu prea s-ar putea explica altfel decat printr-o credinta puternica in Domnul Isus. Cele mai clare exemple ca pana si credinciosii adevarati pot sustine fictiuni care se abat de la Scriptura sunt date chiar in Scriptura.

De exemplu, celor doisprezece ucenici, pe care i-a ales ca apostoli, Domnul le-a spus: “Iata, ne suim la Ierusalim si toate cele scrise prin profeti despre Fiul Omului se vor implini. Pentru ca El va fi dat in mainile natiunilor si va fi batjocorit si va fi insultat si va fi scuipat si Il vor biciui si Il vor omori si a treia zi va invia” (v Luca 18.31-33), dar imediat dupa aceea evanghelistul spune ca “ei n-au inteles nimic din acestea; si cuvantul acesta le era ascuns si nu cunosteau cele spuse”. si Domnul Isus le-a spus cel putin in trei randuri ca avea sa moara (Luca 9.21-22, 9.44-45, 18.31-33, v si Matei 16.21-22, 18.22-23, 20.17-19 si Marcu 8.31-3, 10.30-32 si 11.32-34). De ce nu au inteles? Sigur ca nu pentru ca erau niste cuvinte pe care sa trebuiasca sa le explice cineva, nici pentru ca frazele erau deosebit de complicate, ci este clar ca nu au inteles pentru ca ei gandeau cu totul altceva. Gandeau ca El era Mesia, ceea ce este corect, dar nu gandeau ca Mesia trebuie sa moara si apoi sa invieze. si nu era printre ei Petru, care facuse acea marturisire minunata: “Tu esti Hristosul, Fiul Dumnezeului cel viu”, caruia Domnul ii spusese “ferice de tine, Simone, fiul lui Iona, pentru ca nu carnea si sangele ti-au

descoperit aceasta, ci Tatal Meu care este in ceruri”? Sigur ca, cu exceptia lui Iuda Iscarioteanul – despre care Domnul inususi a spus ca era “un drac” si “fiul pierzarii” -, toti ceilalti dintre cei doisprezece alesi de Domnul erau credinciosi adevarati, nascuti din nou, care-si gaseau placerea in Domnul Isus. Dar ei aveau fictiunea favorita ca Mesia urma in scurt timp sa fie regele lui Israel si ca ei aveau sa fie ministrii Lui si chiar ajunsesera sa se certe intre ei care sa fie mai mare (v Matei 20.20-28, Marcu 9.34, 10.35-45 si Luca 10.46, si 22.24). In afara de cuvintele clare ale Domnului, nu aveau ei oare capitolul 53 din Isaia care arata atat de clar ca Mesia trebuie sa moara si apoi sa invieze? Dar erau invatati altfel si nimeni din Israel din acea vreme nu ar fi gandit ca Mesia trebuie sa moara si apoi sa invieze si ca, dupa inviere, El va veni abia dupa mai bine de doua mii de ani pentru a-si lua imparatia. Iar cand Domnul a inviat, nu ni se spune ca ucenicilor Lui nu le-a venit sa creada? si aceasta cu toate ca El le spusese dinainte, si inca in mai multe randuri, ca urma sa invieze. Iata deci ca pana si niste credinciosi nascuti din nou pot avea niste fictiuni extrem de dragi inimii care nu corespund Scripturilor. Daca aceasta s-a intamplat chiar si cu apostolii Domnului, cu atat mai mult s-a intamplat ca, de-a lungul secolelor, alti credinciosi sa sustina anumite fictiuni care sunt contrare unor invataturi clare ale Scripturii. Poate va spune cineva: “Dar atunci ei nu primisera Duhul Sfânt, care a coborat ulterior, la cincizecime, pentru a locui in credinciosi, formand astfel biserica”. Da, asa este, dar, cu toate acestea cuvintele Domnului erau extrem de clare si nu cred ca ar mai fi fost nevoie de o revelatie deosebita pentru ca ei sa si le poata insusi. Dar putem vedea ca, chiar si dupa coborarea Duhului Sfânt, pana si apostolii au mai tinut inca destul de mult la anumite lucruri cu care erau obisnuiti si ca Domnul a trebuit sa lucreze mult la inimile lor.

De exemplu, in capitolul 10 din Faptele apostolilor, Domnul i-a spus de trei ori lui Petru “injunghie si mananca”, si de fiecare data Petru a raspuns “nicidecum Doamne, pentru ca niciodata n-am mancat ceva intinat sau necurat”, cu toate ca, imediat dupa primul raspuns al lui Petru, Domnul i-a spus “ce a curatit Dumnezeu tu sa nu numesti intinat”. Atat de mare putere avea obisnuinta si traditia! Dar Domnul s-a ingrijit ca apostolul sau sa faca voia Lui si sa nu transmita mai departe lucruri contrare vointei Lui.

Si acesta nu a fost un caz izolat, ci in Faptele apostolilor, inainte de inaltarea Lui, Domnul le-a spus ucenicilor Sai: “veti fi martorii Mei atat in Ierusalim, cat si in toata Iudeea si Samaria si pana la marginea pamantului” (v Fapte 1.6-9), dar ucenicii au ramas inca destul de mult timp la Ierusalim, fiind atasati de cetatea sfanta traditionala si nu au dus evanghelia mai departe decat dupa ce persecutia i-a obligat sa fuga de acolo. In capitolul 8 ni se spune ca “in afara de apostoli toti au fost imprastiati”, adica apostolii au ramas in continuare la Ierusalim. Sa fie oare bine ca nu au plecat in toata lumea pentru a vesti evanghelia, cum le spusese Domnul: “Mergeti in toata lumea si vestiti evanghelia la toata creatia”? (Marcu 16.15) Iata cum traditia, obisnuinta si anumite ganduri proprii il pot face chiar si pe un credincios adevarat, care are Duhul Sfânt, sa nu fie intotdeauna asa cum i-ar place Domnului sa fie. Dar Domnul, prin Duhul, s-a ingrijit ca in acele zile de inceput, apostolii Sai sa nu transmita altora fictiuni, astfel incat, in capitolul 15 din Faptele apostolilor vedem ca ei au transmis credinciosilor din alte natiuni ca nu este necesar sa se circumcida, nici sa tina legea, asa cum erau traditiile iudaice, inca scumpe inimilor lor (v si Fapte 21.17-26).

Dar, dupa ce apostolii nu au mai fost pe pamant, in biserica au fost introduse tot felul de lucruri care se abat de la Scriptura, si, in mod trist, unele dintre aceste invataturi care se abat de la Scriptura au

fost sustinute chiar de oameni credinciosi, care insa nu au fost in totul condusi de Duhul Sfânt, ci in unele lucruri au procedat potrivit inteligentei omenesti. Astfel, pentru ca sa nu mai fie certuri si grupari angajate in dispute (v 1 Corinteni 1.10-16), solutia omeneasca a fost ca un episcop sa fie autoritatea caruia toti dintr-o adunare sa i se supuna, ca doar "Dumnezeu nu este al dezordinii". Insa s-ar parea ca destul de curand credinciosii au pierdut din vedere ca, in epistolele sale, Pavel, de fiecare data cand este vorba de batranii adunarii sau de episcopi vorbeste la plural si nu la singular, ca si cand o anumita adunare ar trebui sa aiba un singur episcop. Si Pavel mai spune ca "daca doreste cineva slujba de supraveghere (adica episcopie), buna lucrare doreste" (v 1 Timotei 3.1-10). Deci apostolul nu spune ca o adunare ar fi ca un fel de organizatie in organigrama careia este prevazut sa fie un post de episcop si nu mai multe, ci ca episcopia este o slujba in care se poate angaja cineva care doreste sa slujeasca celorlalti si care duce o viata morala, neavand anumite defecte care l-ar descalifica de la a face acest gen de slujba. Si intr-o asemenea slujba, cineva s-ar cuveni sa se angajeze prin Duhul Sfânt, ca dovada fiind ceea ce le spunea apostolul Pavel batranilor din Efes: "luati aminte la voi insiva si la toata turma in care v-a pus Duhul Sfânt supraveghetori". Insa, cum, in urma lucrarii celui rau de a semana neghina, in biserici au ajuns sa fie din ce in ce mai multi oameni care marturiseau credinta in Domnul Isus dar nu erau nascuti din nou, si, deci, nu aveau Duhul Sfânt, s-a ajuns la credinta populara ca Duhul Sfânt este numai pentru o elita dintre crestini si nu-L poate avea orice credincios, aceasta credinta populara gresita fiind intemeiata pe convingerea ca toti cei care marturisesc numele Domnului chiar sunt "ai Sai". De aici urmatorul pas fost constituirea clerului si a functiilor clericale ca un fel de posturi intr-o organigrama. si, cum clerul era privit ca fiind o elita, mai multi oameni care nu aveau nasterea din nou, manati de ambitiile caracteristice firii pacatoase, au dorit sa faca parte din acea elita, si asa s-a ajuns la ceea ce le-a spus Pavel acelor batrani din Efes: "dupa plecarea mea vor intra intre voi lupi ingrozitori, care nu cruta turma, si dintre voi insiva se vor ridica oameni vorbind lucruri stricate ca sa-i atraga pe ucenici dupa ei" (v Fapte 20.28-30). S-a ajuns ca in biserica sa fie ordine, dar nu si pace, sufletele fiind chinuite de groaza ca nu au facut suficiente fapte bune pentru a scapa de iad. Cei care au gandit sa faca ordine prin mijloacele inteligentei omenesti pare-se ca au pierdut din vedere ca versetul din 1 Corinteni spune "nu este un Dumnezeu al dezordinii, ci al pacii" si, in final, s-a ajuns sa se piarda puterea Duhului Sfânt in lucrarile din biserica, ca slujbele sa fie facute de oameni pusi in functie de alti oameni in loc sa fi fost pusi de Duhul Sfânt, ca acele functii sa fie deseori ocupate de oameni care s-au luptat prin toate mijloacele omenesti pentru a le castiga, si ca sufletele – da, nici chiar sufletele credinciosilor adevarati - sa nu aiba pace. Iar faptele acelor "lupi ingrozitori, care nu cruta turma", consemnate de istorici, Il dezonoreaza pe Domnul Isus si fac de rusine numele de crestin.

A venit apoi reforma, care a adus o raza de lumina sufletelor din intuneric. Dupa ce a fost chinuit de multe nelinisti in legatura cu mantuirea sufletului sau si dupa ce a incercat tot ceea ce in acea epoca se zicea a fi cea mai inalta sfintenie si daruire pentru Dumnezeu si sufletul i-a ramas tot insetat, prin versetul "cel drept va trai prin credinta", in mintea si in inima lui Luther a patruns o raza de lumina. Acest verset dintr-unul dintre profetii mici ai Vechiului Testament este totusi citat in trei randuri de apostolul Pavel (Habacuc 2.4, citat in Romani 1.17, Galateni 3.11 si Evrei 2.4), de fiecare data accentul fiind pus pe un alt aspect, cam asa cum o piatra pretioasa da reflexe diferite in functie de unghiul din care lumina cade asupra ei. Deci, omul este socotit drept nu pentru ca respecta cu strictete anumite randuieli (pe care le poate respecta de teama, in timp ce sufletul lui tanjeste dupa

alte lucruri, asa cum putem vedea, de exemplu, la fratele fiului risipitor din Luca 15), ci este indreptatit prin credinta. Apoi, a trai nu tine de a face fapte mari, nici de a te supune la ritualuri religioase, ci de a avea credinta. si prin scrierile lui Luther, care au putut fi multiplicata cu ajutorul tiparnitei, aceasta lumina s-a raspandit rapid nu numai in toata Germania, ci chiar in toata Europa. Unii ar putea invoca faptul ca in reforma factorul hotarator au fost interesele nobililor germani de a iesi de sub stapanirea clerului catolic. Dar, in 1521, in cand a fost chemat sa se prezinte inaintea Dietei de la Worms, Luther era un calugar excomunicat si nici o personalitate importanta nu se oferise sa-l sprijine, ci se bucura doar de simpatia a zeci de mii de suflete care fusesera eliberate de teama prin care clerul catolic ii tinea in robie. Complet singur s-a prezentat inaintea acelor care cu un secol il arsesera pe rug pe Ian Huss. Nu este aceasta o credinta rar intalnita, o credinta care trece in mod clar dincolo de lucrurile vazute ale acestei lumi si se ataseaza de Hristos, omul inaltat la dreapta lui Dumnezeu? Abia dupa ce Luther si-a sustinut credinta in acel tribunal si nu a retractat, mai multi nobili germani i-au oferit sprijinul si abia la cativa ani dupa Dieta de la Worms s-a constituit coalitia nobililor protestanti. In aceste conditii, se mai poate oare nega ca Luther s-a aratat credincios Domnului? si, totusi, cu toata aceasta credinta vie, pe care a primit-o, in mod clar, prin nimic altceva decat prin cuvantul lui Dumnezeu, Luther a avut si el o fictiune preferata. Aceasta a fost, foarte probabil, un fel de reminescenta din cele cu care se obisnuise in anii cat a fost catolic, cand luand din ostia de la masa a auzit in nenumarate randuri fraza: "Corpus Domini nostri Iesu Christi custodiat animam meam in vitam aeternam" (Trupul Domnului nostru Isus Hristos sa pastreze sufletul meu spre viata eterna). si, apoi, nu a spus insusi Domnul: "Acesta este trupul Meu"? (Luca 22.19, v si Matei 26.26 si Marcu 14.22) Asa ca, in mintea lui Luther a ramas ideea ca painea pe care o frang crestinii in amintirea Domnului ar fi – cum oare? – trupul Domnului. El nu sustinea, asa cum faceau catolicii, ca preotul face o minune prin care transforma painea si vinul in trupul si sangele lui Hristos, ci ca acea paine ar fi cumva trupul lui Hristos. Cu toate ca Zwingli, care primise si el, cam in acelasi timp, aceeaasi lumina cu privire la mantuirea sufletului, intelesese corect ca painea si vinul sunt niste simboluri si nu sunt literal trupul si sangele lui Hristos, Luther a sustinut cu indaratnicie "acesta este trupul Meu", refuzand sa admita deosebirea intre sensul figurat si cel propriu, cu toate ca Zwingli a prezentat exemple de situatii cand Domnul a folosit metafore, cum ar fi "Eu sunt calea", "Eu sunt usa oilor", "Eu sunt vita". si acest atasament al lui Luther fata de acea fictiune l-a facut sa se impotriveasca cu indarjire si sa respinga orice argumente logice din scriptura ca painea si vinul sunt doar niste elemente simbolice, ceea ce a dus la prima ruptura intre cei care au iesit din comuniunea bisericii catolice. Astfel, din cauza ca un credincios adevarat a sustinut cu incapatanare o fictiune, a ajuns protestantismul, chiar de la prima generatie, sa fie luat in deradere de catolici pentru ca duce la dezbinari.

Daca Luther, prin intermediul caruia intunericul evului mediu a inceput sa se risipeasca, s-a remarcat printr-o singura fictiune, alti credinciosi se remarcasera prin fictiuni mult mai elaborate. Calvin, marele reformator, prin harul lui Dumnezeu a redescoperit faptul ca "daca cineva nu este nascut din apa si din Duh nu poate intra in imparatia lui Dumnezeu" (v Ioan 3). A inteles ca omul, ca urmas al lui Adam, a mostenit o fire pacatoasa, care nu poate fi cu nici un chip placuta Domnului, asa ca un om trebuie sa se nasca din nou pentru a putea fi in comuniune cu Dumnezeu, iar aceasta nastere din nou este o lucrare a Duhului lui Dumnezeu prin cuvantul lui Dumnezeu si nu este ceva pe care sa-l poata realiza omul. Sub aspect spiritual, omul este "mort in pacate si faradelegi", si numai

Dumnezeu, printr-o lucrare tainica il poate aduce la viata.

Dar Calvin nu a facut nici o deosebire intre ceea ce este "imparatia lui Dumnezeu" si biserica. Nu a inteles ca biserica a luat nastere la cincizecime, odata cu coborarea Duhului Sfânt, pentru ca el spunea: "nici un moment de la inceputul lumii, Domnul nu a fost fara Biserica Lui, si niciodata nu va fi fara ea pana la implinirea tuturor lucrurilor". Si: "Biserica este imparatia lui Hristos, iar El domnesste numai prin Cuvantul lui". Nu a retinut din Scriptura ca Hristos chiar va veni pe pamant pentru a institui o guvernare imperiala timp de o mie de ani, ci chiar era total opus ideii ca va fi o imparatie de o mie de ani. In conceptiile lui, imparatia lui Hristos era numai una spirituala, deoarece el spunea: "trebuie sa fim atenti la particularitatea profetilor ca, atunci cand vorbesc despre imparatia lui Hristos, ei prezinta binecuvantari exterioare ca simboluri ale binecuvantarilor spirituale". si: "Hristos este numit «Printul pacii» (Isaia 9.6) pentru ca el calmeaza toata agitatia constiintelor". Adica, cumva, el "spiritualiza" tot ce au scris profetii, si, desi este scris clar "Israel", el intelegea "biserica", iar pacea pe pamant intre natiuni (v Isaia 2.2-4, 65.18-25) el o interpreteaza ca "pacea constiintelor", iar rodnicia pamantului si belsugul material il interpreteaza ca "binecuvantari spirituale". si daca fictiunile s-ar limita numai la atat!

Ceea mai serioasa eroare a lui Calvin, care-l face si sa fie urat de multi este teoria cu privire la predestinare, este cuprinsa in celebra lui lucrare "Institutiile crestine", fiind este enuntata pe scurt prin urmatoarele fraze: "mantuirea le este oferita spontan unora, in timp ce altii nu au nicidecum acces la ea" si "aceea predestinare prin care Dumnezeu infiaza pe unii pentru speranta vietii si le da altora moartea eterna, nici un om evlavios nu se incumeta sa o simplifice sau sa o nege". Aceasta teorie cu privire la predestinare el si-o intemeiaza pe versetele din Romani 8: "pe aceia pe care i-a cunoscut dinainte, i-a si randuit dinainte sa fie asemenea chipului Fiului Sau, pentru ca El sa fie Cel intai-nascut intre multi frati. Iar pe cei pe care i-a randuit dinainte, pe acestia i-a si chemat; si pe cei pe care i-a chemat, pe acestia i-a si indreptatit; iar pe cei pe care i-a indreptatit, pe acestia i-a si glorificat" (8.29-30). Si el sustine ca nu este cazul ca predestinarea sa fie considerata ca fiind rezultatul faptului ca Dumnezeu i-a cunoscut dinainte. Ori, daca ar fi sa consideram ca Dumnezeu are placerea ca pe unii sa-i predestineze pierzarii, atunci ar insemna ca un credincios adevarat s-ar cuveni chiar sa se bucure ca unii merg la pierzare, din vreme Dumnezeu Insusi a gasit placere de la inceput sa-i trimita la moartea eterna. Dar, atunci cum s-ar potrivi asa ceva cu sentimentele pe care le exprima Domnul Isus in fata necredintei? De exemplu: "Ierusalime, Ierusalime, cetate care omoara pe profeti si ucide cu pietre pe cei trimisi la ea! De cate ori am vrut sa adun pe copiii tai cum isi aduna o gaina puii sub aripi, si n-ati vrut!" (Matei 23.37, Luca 13.34) Sau sentimentele apostolului Pavel fata de cei din poporul sau: "Spun adevarul in Hristos, nu mint, constiinta mea marturisind impreuna cu mine in Duhul Sfânt, ca am mare intristare si necurmata durere in inima mea, pentru ca as fi dorit sa fiu eu insumi anatema de la Hristos, pentru fratii mei, rudele mele dupa carne, care sunt israeliti, ale carora sunt: infierea, si gloria, si legamintele, si darea legii, si slujba, si promisiunile..."? (v Romani 9.1-5). Daca, hai sa admitem ca apostolul Pavel ar fi avut o slabiciune nepotrivita, fiind credinciosi totusi in nici un caz nu putem admite ca Domnul Isus ar fi avut vreodata vreo atitudine care sa nu fi fost in acord cu voia lui Dumnezeu. In aceste atitudini, nu vedem oare cum apostolul Pavel il imita pe Domnul? Si, atunci, nu se cuvine pentru un credincios, cu privire la sentimentele pe care sa le aiba fata de necredinciosi, sa urmeze indemnul apostolului Pavel: "fiti imitatori ai mei, cum

si eu sunt al lui Hrisots” (1 Corinteni 11.1). Dar, atunci, cum este cu aceasta “predestinare”, ca doar chiar in greaca in care este scris Noul Testament este folosit termenul προωρισεν, care are in mod clar aceasta semnificatie? Intai sa retinem ca se spune ca Domnul “i-a cunoscut dinainte”, prin care s-ar intelege ca a stiut cum aveau sa raspunda la chemarea Lui. Si, desi stia ca ei nu aveau sa-L primeasca, totusi Domnul a facut toate eforturile pentru a-i determina sa se pocaiasca, dar ei nu au vrut. Adica Domnul doreste sa dea oricui mantuirea si viata eterna, numai ca unii refuza cu incapatanare. Asa a fost cu multi dintre cei de la Ierusalim si asa le-a spus apostolul Pavel iudeilor din Antiohia Pisidiei: “Voua trebuia sa vi se vesteasca intai Cuvantul lui Dumnezeu; dar, fiindca voi il respingeti si va judecati voi insiva nevrednici de viata eterna, iata, ne intoarcem spre natiuni” (Fapte 13.46). Deci credinciosul trebuie sa vesteasca evanghelia si sa doreasca si el, ca si Domnul, ca orice suflet sa fie mantuit. Sa mai revenim la versetul: “Domnul ii cunoaste pe cei care sunt ai sai”. Nu spune oare aceasta ca un credincios nu se cuvine sa se preocupe cu predestinarea unora sau a altora? Doar Pavel spune clar “Domnul cunoaste” si nu spune nici “eu cunosc”, nici “voi veti cunoaste”. Iar daca cineva, auzind evanghelia, respinge oferta harului nespus de mare al lui Dumnezeu si doreste altceva, atunci el este vinovat si nu Dumnezeu pentru ca “l-a predestinat”. Daca cineva care se marturiseste a fi credincios se ocupa cu predestinarea, nu inseamna oare aceasta o multumire de sine cand gandeste ca el este predestinat la glorie si o indiferenta rece, ba poate chiar dispret, cand gandeste ca aceia care nu primesc imediat mesajul evangheliei, sub forma in care il prezinta el, sunt predestinati la pierzare? Cat a insistat Domnul Isus fata de cei din poporul sau? si aceasta chiar stiind exact care aveau sa fie rezultatele. si cat a insistat apostolul Pavel sa vesteasca evanghelia la orice om? Nu se cuvine atunci sa urmam acest exemplu, iar cu privire la predestinare sa nu ne preocupam in prezent, stiind ca vom cunoaste exact cum este aceasta atunci cand vom fi alaturi de Domnul Isus in glorie? Cu privire la aceasta nastere din nou – despre care Calvin a inteles corect -, mi reamintim inca o data ca: “Vantul sufla incotro vrea si-i auzi vuetul, dar nu stii de unde vine si unde se duce: asa este oricine este nascut din Duhul” (Ioan 3.8). Adica numai Domnul cunoaste cum decurge acest proces tainic, si, fiind o nastere “din apa si din Duh”, ceea ce poate face un credincios spre a ajuta la aceasta nastere din nou este sa foloseasca cu fidelitate “apa”, adica Cuvantul lui Dumnezeu, ramanand ca Duhul sa realizeze acea transformare a celui care aude evanghelia. Iar, daca de la samanta pana la nasterea normala in carne, timp de noua luni, au loc o multime de transformari minunate, pe care nici chiar stiinta actuala nu a reusit sa le inteleaga deplin, cand este vorba de nasterea din nou nu putem sti nici ce anume transformari presupune ea, nici cat la cat timp se va produce dupa ce a fost semanata samanta cea buna a Cuvantului lui Dumnezeu. “Dimineata seamana-ti samanta si seara nu lasa sa ti se odihneasca mana; pentru ca nu stii care va reusi: aceasta sau aceea sau daca amandoua vor fi la fel de bune” (Eclesiastul 11.6) si socoteste un har sa fii colaborator al lui Dumnezeu (v 1 Corinteni 3.6-9).

Cu privire la productiile credinciosilor in genul bible-fiction merita sa avem in vedere ceea ce ni se spune in cartea Eclesiastul: “Mustele moarte fac sa miroasa si sa fermenteze untdelemnul facatorului de mir; tot asa putina nebunie este mai grea decat intelepciunea si onoarea” (10.1). Adica poate fi untdelemn veritabil, de cea mai buna calitate, poate fi o lucrare prin Duhul Sfant, dar apoi putin din firea omeneasca marcata de pacat poate strica totul.

Cum recunoastem ceea ce apartine genului bible-fiction?

Daca am vazut ca pana si credinciosii pot ajunge sa amestece fictiuni cu adevarurile Scripturii, ajungand in final la neadevaruri, atunci cum sa ne pazim pentru a nu ajunge sa avem imagini false cu privire la voia Domnului si sa incercam sa traim conform unor fictiuni?

Apostolul Pavel ii scria lui Timotei "Sa ai un model de cuvinte sanatoase, cele pe care le-ai auzit de la mine, in credinta si dragostea care sunt in Hristos Isus. Lucrul bun incredintat tie pastreaza-l prin Duhul Sfânt care locuieste in noi" (2 Timotei 1.13-14). Cuvantul ar fi "model" sau "schita". In sensul de a avea intai de toate o imagine de ansamblu cu privire la planul lui Dumnezeu. Aceasta imagine de ansamblu o putem avea citind Scriptura in intregime si avand dorinta de a ne supune ei, nu luand cate un fragment pentru a ne sprijini anumite ganduri si afirmatii de-ale noastre. Luand, in mod convenabil, cate un verset de pe undeva, desprins din context, un om abil poate ajunge sa "dovedeasca orice din Scriptura", si, dupa cum am vazut, asa s-au nascut toate productiile din genul bible-fiction. si nu este numai o invatatura (cum ar fi, de exemplu, un obiect de studiu intr-o universitate), ci, impreuna cu aceasta sunt si "credinta si dragostea care este in Isus Hristos". Iar acest "model" poate fi pastrat doar prin "Duhul Sfânt care locuieste in noi", adica doar de un credincios nascut din nou.

Totusi, cum poate un credincios nu prea invatat sa se pazeasca pentru a nu ajunge sa urmeze invataturi false, cand Domnul a spus: "falsi profeti vor face semne mari si minuni ca sa amageasca, daca este posibil, chiar pe cei alesi"? (Matei 24.24) Cu privire la credinciosii sai, Domnul spune: "Oile Mele aud glasul Meu si Eu le cunosc si ele ma urmeaza. Eu le dau viata eterna si nicidecum nu vor pieri, niciodata si nimeni nu le va smulge din Mana Mea" (Ioan 10.27-28). Adica un credincios nu trebuie neaparat sa aiba studii inalte sau un coeficient de inteligenta deosebit de ridicat, ci, fiind credincios, el recunoaste glasul Pastorului cel Bun.

Si totusi, ce anume principii ar fi sa urmam pentru a nu ajunge sa sustinem fictiuni care nu sunt in acord cu Scriptura? J. N. Darby spunea: "Nu se pune problema ca in Cuvantul lui Dumnezeu nu sunt lucruri adanci, dar, daca il cercetam cu harul Lui si cu Duhul Lui, adevarul este clar pentru noi la suprafata. Trebuie sa ne bazam pe El. Smantana buna este la suprafata. Nu ca nu se cuvine sa studiem, dar cand primim adevarul de la Dumnezeu, atunci el este la suprafata, iar pana atunci trebuie sa asteptam ca El sa ne invete". Ceea ce inseamna ca filozofia omeneasca si metafizica nu sunt de natura sa ne ajute, ci mai curand sa ne incurce.

Si, cu privire la sensurile unui text din Scriptura, as mai adauga: daca cel mai direct sens al unui cuvânt din Scriptura nu conduce la ceva imposibil din punct de vedere logic – nu ma refer la ceva care nu se poate explica prin stiinta omeneasca, ci la ceva care ar fi absurd -, atunci nu trebuie sa cautam un sens mai adanc. Daca sensul propriu al unor versete nu conduce la ceva absurd, atunci sa nu-l respingem pentru a cauta un sens figurat (posibil unul care corespunde mai bine unei dispozitii pe care o avem noi sau unor traditii si uzante). Daca Cuvantul spune "Israel", atunci nu se cuvine ca, printr-un fel de procedeu de alchimie spirituala (daca in alchimia cu materiale se putea vedea clar ca plumbul nu devenea aur, in schimb, in domeniul spiritual oamenii se pot amagi transmutand adevarurile Scripturii in neadevaruri), sa consideram ca ceea ce este in acel text se aplica bisericii. Asa s-a ajuns in multe situatii din istorie ca principiile date pentru guvernarea poporului Israel in tara pe care le-o da Domnul sa fie transpuse cat mai literal posibil in guvernarea

bisericii, fara a tine cont ca poporul Israel este poporul pamantesc al lui Dumnezeu si ca i s-a dat un teritoriu pe pamant si le-au fost facute promisiuni pamantesti cu conditia de a trai strict conform randuielilor date prin Moise, pe cand biserica este un popor ceresc si este binecuvantata cu “toate binecuvantarile spirituale in Hristos Isus” (Efeseni 1.3), binecuvantari care sunt garantate de Insusi Domnul Isus si nu depinde de stradaniile omului, si pentru guvernarea bisericii nu se aplica legi pamantesti, nici hotarari ale unor tribunale asemanatoare celor din sistemele de justitie civila.

Sa nu folosim imaginatia noastra pentru a “completa” golurile din intelegerea noastra asupra lucrurilor din Scriptura. Si, adica, sa ramanem ignoranti? Nu, pentru ca, asa cum spunea apostolul Pavel, se cuvine sa dorim sa-L cunoastem pe Domnul. Dar tot Pavel spunea “cunoastem in parte si profetim in parte, dar cand va veni ceea ce este desavarsit, ceea ce este in parte va fi desfiintat”. Adica nici chiar apostolul Pavel nu afirma ca el ar cunoaste la perfectie tot ce tine de Domnul. Dar, cu toate acestea, tinta lui era “sa-L cunosc pe El si puterea invierii Lui”. Iar o caracteristica a cunoasterii omenesti este aceea ca ea se dezvolta “pe parti”. Adica omul, prin ratiunea lui, cauta sa reduca orice obiect complex la o multime de parti elementare pe care le poate intelege, si, apoi, intelegand fiecare element si relatiile dintre elemente, sa poata intelege obiectul. Aceasta se vede cel mai bine in modul in care sunt proiectate si construite masinile inventate de om: sunt gandite piesele necesare pentru a indeplini fiecare functie a masinii, apoi sunt gandite relatiile dintre piese, si astfel omul poate construi intai piesele, pe care la va asambla apoi si va obtine o masina care functioneaza cum a dorit. Dar ar fi culmea ca in domeniul spiritual asaceva sa “functioneze” atunci cand este vorba de Fiul lui Dumnezeu. Adica, putem intelege ca Domnul Isus este om nascut din femeie si ca avea carne si sange cum avem si noi – ca daca ar fi fost cineva in acel timp sa-i aplice un set complet de analize ca in zilele noastre nu ar fi putut gasi ca este diferit de noi in ceea ce priveste “materialul” – pentru ca este scris “Cuvantul s-a facut carne” (Ioan 1.14). Si atunci, fiind om, putem intelege cum a suferit de sete si de foame si cum a putut sa moara pe cruce. Dar cum se face ca, dupa cum ne spune Scriptura, El nu a incetat nici o clipa sa fie Dumnezeu? “Nimeni nu S-a suit in cer decat Cel care a coborat din cer, Fiul Omului, care este in cer” (Ioan 3.13). Si Domnul spunea aceasta in timp ce era om pe pamant! Adica era, in acelasi timp, si pe pamant si in cer? Iata ceva care fizica noastra nu poate explica, si pentru necredinta este un motiv sa ranjeasca cu superioritate, ca si cum Dumnezeu atotputernic ar trebui sa faca bine sa se limiteze numai la ceea ce ar binevoi sa primeasca logica omului pacatos. Intelegem cum, ca om, El a murit pe cruce, victima pacatoseniei oamenilor. Dar cum se face ca tot El a spus: “Pentru aceasta Ma iubeste Tatal, pentru ca Eu Imi dau viata, ca din nou sa o iau. Nimeni nu Mi-o ia, ci Eu o dau de la Mine Insumi. Am putere s-o dau si am putere s-o iau iarasi. Aceasta porunca am primit-o de la Tatal Meu”? (Ioan 10.17-18) Ne este clar ca un om poate sa moara, de asemenea, ca un om isi poate da viata – in sensul ca se poate lansa pe o cale care stie ca-l va duce la moarte -, dar, odata ce a murit el nu mai are putere sa-si ia din nou viata, adica sa invieze. stim de cazurile de “moarte clinica”, dar nicicand nu s-a intamplat ca vreun om aflat in moarte clinica sa fi fost strapuns cu o lance si apoi sa invieze. Fiind om am intelege ca “Dumnezeu L-a inviat, dezlegandu-l legaturile mortii” (Fapte 3.24), dar Isus insusi a spus “am putere s-o iau iarasi”. Deci, daca El Insusi are putere sa-si ia viata inseamna ca totusi nu este numai un om, ci este chiar Dumnezeu. Dar, daca este Dumnezeu, atunci cum poate sa moara? Daca “toate se mentin prin El” (Coloseni 1.17), atunci cum a putut El sa moara pe cruce, si, in acelasi timp sa sustina tot universul? Sunt lucruri pe care ratiunea omeneasca nu le poate pune cap la cap pentru a

obține o imagine coerentă, care să fie, în același timp, și corectă. Apropiindu-ne de acestea se cuvine să facem ceea ce i-a spus odinioară Domnul lui Moise: “Scoate-ți sandalele din picioare pentru că locul pe care stai este pământ sfânt” (v Exod 3). De-a lungul secolelor, oameni din cei mai inteligenți, printre care și credincioși, au încercat cumva să “reconcilieze” aspectele divinității Domnului Isus cu cele ale umanității Lui, și nici unul dintre ei nu a reușit să nu greșască. Despre aceasta, apostolul Pavel spune: “mare este taina evlaviei: «Dumnezeu S-a arătat în carne, a fost îndreptățit în Duh, a fost văzut. de îngeri, a fost predicat între națiuni, a fost crezut în lume, a fost primit sus în glorie»” (1 Timotei 3.16). Și apostolul nu spune că aceasta ar fi încetat să fie o taină, spre deosebire de alte lucruri, care au fost taine, dar i-au fost descoperite Lui spre a le face cunoscute altora, cum scria în Epistola către efeseni: “prin descoperire mi-a fost făcută cunoscută taina – după cum am scris mai înainte pe scurt, din care, citind, puteți înțelege priceperea mea în taina lui Hristos - care în alte generații n-a fost făcută cunoscută fiilor oamenilor, așa cum a fost descoperită acum sfinților Săi apostoli și profeti prin Duh; că națiunile sunt împreună-mostenitoare și din același trup și împreună-partase ale promisiunii în Hristos Isus, prin Evanghelie, al cărei slujitor am fost făcut eu” (v Efeseni 3.3-7). Tocmai datorită complexității deosebite a Domnului Isus, pentru reprezentarea simbolică a jertfei Lui, în Vechiul Testament erau mai multe feluri de jertfe, fiecare dintre ele scotând în evidență o anumită virtute a sacrificiului unic care avea să vină, fără ca vreuna din ele să fie perfectă nici măcar în acel aspect pe care-l reprezenta simbolic. Dar, dacă un credincios se întâmplă totuși să facă greșeli în această privință, el va fi curățit tot prin jertfa unică a Domnului Isus, după cum în vechime, jertfa pentru vina făcea ispășire pentru cineva din popor care a “pacatuit din greșala în lucrurile sfinte ale Domnului” (v Levitic 5.15). și așa am credința că va privi Domnul și la această scriere în cazul în care în ea se va fi strecurat ceva care, într-un fel sau într-altul, aduce atingere gloriei Sale.

În Scriptură există taine care rămân taine, cum am văzut că este ceea ce apostolul Pavel numește “taina evlaviei”, și, de asemenea, ceea ce el numește “taina faradelegii” (v 2 Tesaloniceni 2.1-12). După cum “taina evlaviei” este ceva nu poate fi explicat complet prin rațiunea omenească fără a aduce cumva atingere gloriei Domnului Isus și a lui Dumnezeu Tatăl, tot așa, “taina faradelegii”, și anume modul în care a ajuns Satan, care a fost un “lucifer, fiu al zorilor” (v Isaia 14.12-20) să fie destinat iazului de foc, este ceva care rațiunea omenească nu poate explica deplin. Înțelegem că mandria și dorința de a lua locul lui Dumnezeu au atras această pedeapsă. Dar cum anume să apară această dorință în inima acelui înger strălucitor? Se cuvine deci să nu ne aventurăm cu imaginația dincolo de ceea ce ne spune Scriptura și să cercetăm cuvântul având în primul rând dorința de a-L cunoaște pe Domnul, știind că numai El este acela care poate satisface setea sufletului omului. și să reținem că “orice duh care îl mărturisește pe Isus Hristos venit în carne este din Dumnezeu; și orice duh care nu îl mărturisește pe Isus Hristos venit în carne nu este din Dumnezeu: și acesta este duhul lui Antihrist, despre care ați auzit că vine, și acum este deja în lume” (1 Ioan 4.2-3).